

SLOVENE C

Štev. 143.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKE NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v soboto, 25. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznikov, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejemati: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnina 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upraviništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petivrstna (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h. —
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsna
20 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 188.

Organizacija nemških kapitalistov.

Nemški listi so z velikim veseljem poročali o ustanovitvi gorenjske podružnice zveze avstrijskih industrijcev, ljubljanski uradni list je najlaskavejšo o tem poročal, in c. kr. deželni predsednik baron Hein je osebno prišel častit, kadit in bodrit zborovavce, obetajoč jim vladno podporo. Sicer se na Bledu ni zgodilo še nič pri tej priliki — razen banketa in lepih besed — a vendar nas sili ta dogodek, da razmišljamo o njem.

Bil je shod nemških kapitalistov. To nemstvo se je pokazalo z vsiljivo ostentativnostjo. Zborovavci so hoteli pokazati, da je na Gorenjskem kapital v nemških rokah in da ne rabijo pri svoji zvezi nobene Slovenca. Da se je prišel nemškemu kapitalu v imenu deželnega odbora klanjat deželni odbornik Grasselli, je le stranska ilustracija k celemu položaju.

V pripravljalni odbor so izvoljeni Andrej Gassner, načelnik; Karol Luckmann, podnačelnik; Karol Mally, blagajnik; Simon Rieger, tajnik; dr. Karol baron Born, Avgust Nowak, Hrigan Ladstätter, odborniki. Na shodu je mesto ljubljanskega župana zastopal — celovški župan Neuner, da se je tembolj pokazalo, kam gravitira gorenjski nemški kapital!

Kaj pa hoče »Zveza avstrijskih industrijcev«? Njen namen je, organizirati po vsej državi velike podjetnike in delodajalce. Govori sicer mnogo o povzdigi veleobrtni, na njenih shodih se govori o napredku in takih stvarih, a njeno bistvo je v tem, da je bojna zveza velekapitala, ki hoče vladati sam nad državo in nad ljudstvom.

Zastopnik te zveze dr. Janez Auspitzer je na Bledu to povedal v temni besedi »politiško varstvo glede na socialno-politične naloge«. To se pravi: »Zveza« hoče ustaviti

socialno-politično postavodajstvo v državnem zboru, ki bi izboljšalo položaj delavskega stanu. Ta »zveza« se bori proti zahtevam delavskega ljudstva popolnoma v smislu li beralne mandestrsko-kapitalistične šole.

Ta »zveza« je največ kriva, da vlada še ni prišla na dan s starostnim zavarovanjem delavstva; zahrbtna spletke te »zveze« so naperjene tudi proti pokojninam zasebnih uslužbencev. Namen »zveze« je, odvrnati od velekapitalistov vsa bremena, ki jim jih grozi naložiti novo socialno-politično zakonodajstvo. Hkrati pa pritiska ta »zveza« na državo, da dobi od nje razne ugodnosti. Na Bledu so sklenili, da se naj na Gorenjskem »zgradi nemudoma kar največ (möglichst viel) lokalnih železnic, ki se naj zvežejo z glavno progo.« Mi ne bi imeli nič proti temu, ako bi tudi k vsaki tovarni posebej šla lokalna železnica — a gospodje tovarnarji bi radi, da jim vse to naredi država na ljudske stroške.

Najbrže je »Zveza« že prej želela potegniti gorenjske veleindustrije v svoj krog, a se še niso odločili za organizacijo, ker je tudi potrebovali niso. A po javniški stavki so se gospodje začeli približevati in so potegnili skup. Njihova zveza ne more biti strokovna, niti trgovska, ker imajo prerazlične tovarne; ta zveza more biti le politična in socialna. Ali bodo veleindustriji vživali tiste dobrate, ki si jih obetajo od »Zveze«, ne vemo; to je gotovo, da bodo vsako leto pošiljali lepo vsotico na Dunsj v centralno blagajno, iz katere bodo vlekli plače ljudje, katerih naloga je, pobijati v besedi in pismu delavske zahteve. Mogoče, da bo iz te blagajne kaj dobil tudi kak socialni demokrat, ki ga bodo nemara še poslali, da bega strokovno organizacijo delavstva.

Kakor kaže volitev odbora, so imeli go spodje pred očmi velenemške cilje. V smislu teh teženj je, da privabijo v svoja podjetja mnogoštevilne Nemce, ki bodo imeli

boljše zasluge, naše ljudstvo bodo pa germanizirali.

Posebno značilno je postopanje deželnega predsednika barona Heina. Kadar se zbirajo zastopniki naših društev, kateri zastopajo delavske mase in poljedelski narod, takrat barona Heina ni blizu. Tja on pošlje policaja. A kadar zboruje par petičnih nemških kapitalistov, takrat jih pozdravlja, jim želi srečo, jim govori in obljublja pomoč . . .

A tudi liberalna stranka slovenska ima veselje, da se opazuje zopet v vlogi brezpravne dekle. Kaj imajo liberalci od svoje politične službe? Ko se zbirajo ljudje, kateri si v mislih že dele med seboj dedščino naših očetov, takrat liberalca niti ne pogledajo: z saničevanjem gredo mimo njega. Zamorec je storil svojo dolžnost — naj gre pred vrata!

Velekapital se torej organizira in mobilizira. Mi kličemo delavstvu, naj se tudi ono organizira v strokovnih društvih, da ne bo brezpraven suženj, ampak enakopraven sodelavec pri razvoju naše velike industrije.

Mi smo prijatelji industrijskih podjetij, ker vemo, da brez njih dandanes ni gospodarskega napredka. A v teh podjetjih se mora spoštovati delavec kot človek in kot stvaritelj novih vrednosti. Podjetnik mora spoštovati njegovo prepričanje, njegovo narodnost, njegove domače razmere. Pri ureditvi delavskih plač pa si morata podjetnik in delavec stati nasproti kot enakopravna činitelja, ki sklepata moško, pošteno delavsko pogodbo. Če veliki kapital dela drugače, ni ljudstvu v blagoslov, ampak v pogubo.

Rimsko vprašanje.

Iz krogov, ki imajo ožje zveze z vatikansko politiko, smo prejeli naslednji članek, ki utegne vzbuditi veliko pozornost širše javnosti.

Kakor sta papeža Pij IX. in Leon X., tako tudi sedanji papež Pij X. glede rim-

skega vprašanja zavzema to le stališče: 1. Italijanska vlada je cerkvi po krivici odvzela njeno posest; 2. rimski papež nima one svobode, varnosti in neodvisnosti, ki je potrebna njegovemu dostojanstvu, njegovim pravicam in izvrševanju njegovih dolžnosti; 3. sv. stolica mora trdno pričakovati, da se poravna krivica in ureči dostojne razmere.

Doslej se ni našla primerna oblika, po kateri bi se rešilo preporno vprašanje med Vatikanom in Kvirinalom. Ko se papež prepriča, da mu hočejo in morejo zagotoviti potrebno prostost, ponudi bode v spravo roko. Ako rimska stolica zahteva svoje potrebne in nepreklicne pravice, iz tega ne more še nihče sklepati, da papež zahteva nazaj vsako ped zemlje ali da je načelni nasprotnik zedinjene Italije. Ako pa se papež v svojem stolnem mestu ne more prosto gibati, ako je pod takozvanim garancijskim zakonom, ki ga morejo vsak čas razveljaviti; ako časopisju dovoljujejo najdrznejše napade na cerkvenega poglavarja; ako diplomaciji in notranji upravi neprenehoma delajo sitnosti in spletke proti papežu; ako spremljajo vsak uspeh rimske kurije z zavistjo in sovraštvom, vsak neuspeh pa z vidno škodoželjnostjo; ako bi radi papeštvo ponižali do narodno-italijanske naprave, do čim je in mora biti mednarodno, ves svet obsegajoče; ako bi končno papež ne smel delovati in vladati, kakor želi in mora, potem se ne smete čuditi, ako papež še vedno ugovarja in se pritožuje, dokler ne doseže prave, resnične in popolne suverenitete.

Kakor rečeno, pa je mogoča druga oblika, nego »status quo ante«, za katero bi se mogel papež pridobiti. O tem vprašanju mora biti ljudstvo na jasnem, sicer je nevarnost, da papežu pripisujejo nazadnjaške, nemogoče in neizvedljive teorije, ali pa trmo. Kdor priznava poklic katoliške cerkve, mora tudi cerkvenemu glavarju priznavati absolutno prostost. Kdor pa cerkvi ne priznava njenega poklica, s tem sploh o tem ni mogoče govoriti. Pravi katolik mora zagovarjati popolno neodvisnost in suvereniteto papežev. Od l. 1870. še nismo čuli, da bi si papeži želeli državo, za katere obrambo bi bili potrebni velika armada in mornarica. Tudi še nismo slišali, da bi kneževina Monako bila nevarna zedinjeni Italiji, ali da bi bil knez v Monaku ali knez v Liechtensteinu

LISTEK.

Na kresno noč.

(Spisal K. V.)

Pozno popoldne pred kresnim večerom je čepel Balantov Jurče na trati sgoraj vrh griča pred svojo borno bajtico. Razoglav in golorok je podpiral debelo glavo v obe roke, gubančil nizko čelo in zamišljeno gledal v vas doli, kjer je domovala Kajonova Mica.

Balantov Jurče ni bil lep. Obraz mu je bil širok in neroden, kakor hlebec, slabo pečen na štiri ogle. Kuštrave lase si je počesal vsake kvatre, če ni pozabil.

Lep torej ni bil Balantov fant. Pameten pa tudi ne. Navzlic svojim 30. letom je bil tako neumen, da je včas, na plot naslonjen, poslušal, kako rastejo koprive in kako kašljajo muhe. Tako so ga obirali strupeni jeziki v vasi spodaj. Ljudje kvantajo marsikaj, kar ni resnici čisto nič podobno ali pa prav malo. Vaški fantini, očanci in babnice so tudi gobezdali, da nima Balantov Jurče nobene ure, ampak da ima na železni verižici priklenjen samo kos sirove repe. In vendar

je tiktakala v levem žepu njegovega telovnika prava ura, ne zlata in ne srebrna; vendar iz repe tudi ni bila, ampak iz mešanih kovin, katerim Balantov Jurče sam ni vedel imena. Dvanajst rimskih števil je imela ob robu; Jurče pa je poznal samo prve štiri kvake tako, da je vedel takoj na prvi pogled, kaj pomenijo. Od petice dalje pa mu je šla trda. Vselej je moral šteti od začetka, od enice, in računati, kaj pravita obadva kazavca. Sploh pa ni rad gledal na uro zato, da bi vedel, koliko je na času; le zato jo je vlačil na svetlo, da bi videli ljudje, kakšen zaklad ima Balantov fant.

Drugi zaklad mu je bil njegov osel Sivko. Z njim je vozil Jurče kmetom žito v mlin, iz mlina pa moko in si zaslužil nekatero dvojčajo. Sosedje vaščani so kradli tudi nedolžnemu Sivku čast in dobro ime, dasi je bil Sivko od gobca do repa pošten osel, kakršnih le malo premoreta Avstrija in Ogrska. Jurče ga je kupil na sejmu v Poštojni; nevoščljivi vaščani pa so čekali, da so osleta nalašč pozabili cigani. Kadar je Sivko rigal, so trdili, da Jurče uka in vriška. Da, še več, razširjali so nesramno vest, da pozna Sivko, kolikor tudi je reva zanikaren,

bolje na Jurčeto urico nego gospodar njegov.

Kaj lahko bi bil velikan Jurče vsem tem opravičencem zavezal jezike. Močan je bil tako, da bi ga komaj pet sitih mož porinilo iz gostilnice. Toda Balantov je imel neizmerno rahlo srce. Smilila se mu je vsaka živalca, in svoje žive dni še ni pobil nobene bolhe, ako tudi jih je imel v toplejših letnih časih vse polno doma. Ker se pa ni nikdar maščeval zbadljivcem in je potrpežljivo prenašal hudomušne opazke objestnih znancev, so seveda trobili, da je ves trapast, kolikor ga je.

Žalosten je ždel pred svojo samotno kajžico in mislil na Kajonovo Mico, ki se mu je zdela od vseh znanih deklet edina pripravna, da bi jo povzdignil za kraljico Balantovine. Kajonova punca ni bila bogve kako lepa in mlada. Nihče bi je ne smel primerjati liliji ali roži, kvečjemu koristni buči. Majhna in okrogla, je racala tako mično kakor izlepa nobena druga v devetih farah naokoli noter doli do Trsta. Imela je drobne oči in široka usta, rdečkaste lase in močne zobe, velike kakor domine. Jurčetu pa je bila strašno všeč.

Ukradene ščuke, kašlja in ljubezni ne moreš zatajevati. Tudi Jurče ni dolgo zatajeval svojih srčnih želj. Jel se je sukati okoli Kajonove, jo prestrezal po maši in tiščal za njo, kjer je mogel. Nekoč ji jo razodel kar naravnost, kaj ga boli; Mica pa ga je ozmerjala in ga naposled z žilavo desnico počila za uho. Po tej klofuti se je šele prav debelo zaljubil. V njegovem srcu je vse tako hudo gorelo kakor smola, če ne še huje. Komaj mu je izginila oteklina z levega lica, že ji je prišel po lestvi na okence trkat. Huda Mica ga je najprvo polila, potem pa je stresla smetiščnico pepela nanj, da je siromašek gledal kakor miš iz moke in kibal noter do doma. Mica pa je vpila za njim: kadar bo imel par sto goldinarjev skupaj, takrat da naj se oglasi; na prazne roke da se ne mara močiti. Te besede so se mu zdele sladke kakor smetana, ker so mu zopet oživile iskrico upanja.

Toda kje naj bi dobil toliko denarja, revež, ki je imel poleg ure in osla le majhno kočjo, kravico in gulico sveta!

Ko si je tako belil glavo in meril svojo trdo srečo, jo je primahal mimo mesar Janez iz bližnjega trga, čokat dedec z zado-

manj suveren, nego je car v svoji razsežni državi. Mi le vemo, da je vladar suveren, ako je v svojem delokrogu prost in neoviran. Slišali smo seveda, da je oropanje sv. stolice bila krivica in dele revolucije, toda krivica se more na razne načine zopet popraviti in izravnati. Papeži ne ovrhajo rešitve rimskega vprašanja, marveč oni ki nočejo priznati rimskega vprašanja v popolnem pomenu in obsegu, ali ki jedro vprašanja iščejo tsm, kjer ga po izjavah papežev ni.

Vada ki noče priznati lojalnih zahtev papežev, skuša s spretno taktiko rimski stolici podkati načrte in namene, ki jih nikdar ni imela. — Le na ta način je dosegel cerkvi sovražni liberalizem, da tako mnogi papeža imenujejo in sodijo kot sovražnika pravega domoljubja in političnega napredka. V Vatikanu sicer ne bodo na merodajnem mestu nikdar priznali premembe pojmov o pravičnosti, zakonitosti, avtoriteti in prostosti, vedno se bodo ustavljali krivici, silovitosti in zvijači, toda v besedi in dejanju so mnogo zmernejši kakor pa nasprotniki, katerih zamere in predlogi so vedno radikalnega značaja.

Štajerske novice.

Š Matura na mariborski gimnaziji. — Šola se je vršila od 21. do 24. junija t. l. z izbornim uspehom. Oglavila so je vseh 35 učencev osmega razreda, 22 Slovencev in 13 Nemcev. Prestalo je maturo z odliko 6 in s prvim redom 28 učencev, samo 1 učenec mora po počitnicah iz enega predmeta izpit ponoviti. Odlikašev je 5 Slovencev, in sicer: Gaber Emil iz Črešnjevca, Glonar Josip od Sv. Barbare pod Mariborom, Leskovšek Ivan iz Virštanj pri Olimju, Mum Vekoslav iz Spodnje Polskave in Robar Franc iz St. Jerneja pri Konjicah; izmed Nemcev je 1 odlikaš: Mayer Vekoslav iz Maribora. Predsedoval je maturi deželni nadzornik dr. Peter Stornik. Odlični izid je častno znamenje za mariborsko gimnazijo!

Š Važen shod so imeli predzadnjo nedeljo fantje „Mladiške zveze“ v Jarenini. Bili so zraven tudi šentiljski mladeniči. Govorili so na shodu Franc Sekol, predsednik jareninske „Mladiške zveze“, Franc Zebet, predsednik šentiljske „Mladiške zveze“ in jareninski kaplan. Zadnji je navduševalno govoril o velikanskem mladeniškem shodu na Brezjah. Najstarejša „Mladiška zveza jareninska“ bo častno zastopana. A ravno je poštvovalno od naših mejnih krajev iti na tako daljno pot, posebno, ko je letos po toči toliko naša fara trpela, se je vendar oglasilo takoj 15 mladeničev jareninskih. Mislimo, da se bo njih vrsta še pomnožila. Gotovo posnemanja vredno!

Š Konkurs je napovedal trgovec Fr. Rainer na Ptuski gori.

Š Letošnji novomašniki. Iz četrtega letnika bodo imeli premicijo: Čuček Fr., 15. avg. v St. Rupertu v Slov. gor., pridigar č. g. Ant. Kobek, kapelan pri Sv. Petru pri Mariboru; Hribar Ivan, dne 7. avgusta v Mengšu na Kranjskem, pridigar pred. gosp. Ant. Koblar, dekan v K...; Krajinč Jožef, dne 15. avg. pri Sv. Jurju ob Savinji, pridigar pred. g. Mart. Jurkovič, dekan v Ljutomeru; Sparl Anton, dne 7. avgusta v Jarenini, pridigar č. gosp. Ivan Vreže, prof. v Mariboru; Srebre Anton, dne 21. avgusta v Čadramu, pridigar č. g. dr. Ant. Medved, profesor v Mariboru; Tratnik Jožef, dne 14. avg. na Rečici, pridigar č. g. Fr. Lekše, župnik v Lučah; Iz tretjega letnika: Alt Ivan, dne 15. avg. pri Veliki Nedelji, pridigar

čast. g. Jakob Canjkar, župnik v Središču; Berk Anton, dne 21. avg. pri Sv. Križu tik Slatine, pridigar pred. gosp. dr. Ivan Mlakar, kanonik v Mariboru; Jhart Anton, dne 7. avg. v Smartnu pri Slovenjem gradu, pridigar pred. g. dr. Ivan Mlakar, kanonik v Mariboru; Letonja Franc, dne 2. avg. pri Sv. Petru in Pavlu v Ptuj, pridigar pred. g. J. Flek, prač. v Ptuj; Sagar Alojzij, dne 31. julija v Ljutomeru, pridigar čast. g. Martin Jurkovič, dekan Ljutomerski; Segula Franc, dne 21. avg. pri Sv. Marjeti nize Ptuja, pridigar Franc S Segula, župnik iz Prage.

Š Katol. slov. politično društvo „Sloga“ v Ormožu priredi v nedeljo, dne 3. julija t. l., ob 3. uri popoldne pri Veliki Nedelji v gostilni g. Alojzija Mikla občni zbor. Poročala bodeta naša poslanca g. dr. Miroslav Plojč v svojem delovanju v državnem zboru in v političnem položaju ter g. Ivan Kočev v ar. o deželnem zboru in o novem volilnem redu. Slovenci, deželnozbornske volitve v splošnem volilnem redu po novem volilnem redu se bližajo. Pridite v mnogobrojnem številu na to zborovanje ter pokažite s tem, da se za svoje politične in gospodarske težnje zanimate!

Š Nemčurska osveta. Ker je pri občinskih volitvah v Soštanju oni Pajer, p. d. Kaplan, katerega so nemčurji Slovincem tri dni pred volitvami ukradli in ga potem z Orlovim šnopsom do nezavednosti upijali, samo da ne bi šel s Slovinci volit, vendarle volil s Slovinci, so se nemčurji maščevali nad njim. Zvečer na dan volitev so ga prišli in ga natepli. Menda jim je žal šnopsa! Tu se vidi, s kakimi pobesnelimi ljudmi se imajo boriti soštanski Slovinci.

Š Smrtna kosa. Na Vranskem umrl je dne 20. t. m. Karol Schwab iz St. Pavla. Bil je izvenredno dober človek. — Umrl je gospod Jože Pretner, klobučarski mojster na Vranskem, dne 16. t. m. naglo smrti; zadela ga je kap v starosti 62 let.

Š Iz Jarenine: Mladiškega shoda na Brezjah se udeležijo od nas: 1. Kmečko bralno društvo po zastopnikih, 2. mladeniška zveza bralnega društva, 3. Marijina mladeniška družba z zastavo. Akoravno na skrajni nemško-slovenski meji, bo najstarejša mladeniška zveza častno zastopana. Naša Marijina mladeniška družba je gotovo, ako ne najstarejša na Slovenskem, pa ena najstarejših. Tudi ta bo častno zastopana.

Š Nemčurska hvaležnost Iz Soštanja poročajo: Dan pred volitvijo so odgnali iz Soštanja orožniki in redarji. Nemčurji so ga učitelja nemške šole, Weissensteinerja. Ubogega učitelja sta se držala za suknjo dva njegova otročička, in tako so jih gnali. Ubogi oče, ki je moral ubijati slovenskim otrokom nemčurske šole nemščino v glavo in so mu to delo plačali z odgonom, uboga otročička, ki morata že tako rano spoznavati grdo ne hvaležnost nemčurstva! Zameril se je Weissensteiner nemčurskim pravdom. Dobili so novega učitelja, katerega najbrž čaka ista usoda, in ko je prišel, so odpodili Weissensteinerja brez odpovedi. Stanovanja pri nemčurjih ni dobil, k Slovincem pa se ni upal. B... e s svojima otročičkoma pod milim nebom na širokem. Ker pa ima tamkaj Nemec dr. Lichtenegger svoj lov, moral je Weissensteiner drugam, da ne bi plašil Lichteneggerjevih jerebic. Preselil se je na „Pusti grad“, a tudi od tamkaj so ga pregnali in koncem konca so ga izročili orožništvu, da ga odžene. To je nemčurska hvaležnost, to je nemčurski značaj!

Novice iz kočevskega okraja.

Š Predavanje so imeli preteklo nedeljo v ribniškem izobraževalnem društvu. Govoril je nad eno uro domačin, kmetiški posestnik in mlinar Zadnik iz Podstenja pri Ribnici. Ne bili bi pričakovali, da bo kmetiški posestnik tako izvrstno spjel svoje misli. Poslušalci so se kar čudili. To je krasen sad izobraževalnega društva. Ni čuda, da potem naprednjaki brez napredka, ali kakor jih imenuje govornik, „ljudje, ki imajo denar za boga in trebuh za patrona“, tako pihajo proti takim društvom. Zivel, napredni Zadnik! Kmalu zopet!

Š Neka dama iz obližja Ribnice je šla zadnje dni baje na — „boljši zrak“. Liberalcem kar nekaj po glavi vre, ker so pred nedavnim časom zagnali tak buronski krik po „Narodu“ zaradi podobne premembe zraka, češ, svoj čas je bila v Marijini družbi! Sedaj bi jih bilo sram, ko bi jih znalo biti! Ali ni tako?

Š Vojake so imeli pretekli teden v Ribnici. Prišlo je več oficirjev iz oficirske šole iz Zagreba, da so pripravili neko strategično nalogo. Pravijo, da bi bil tudi za ognjeno vojsko v Ribnici dober teren, ne samo za strankarsko.

Š Nekaj prav novega imajo v Ribnici, namreč — nasuto Mlako. Ko so zvedeli, da pridejo oficirji v Ribnico, so jo dali hitro nasuti, da bi jih ne bilo sram. Pa je ni nasipal paša Marko, ampak drugi na njegovo ime. Paša pa je bolj od strani stal in — kisel gledal. Misli si je: Sedaj so pa zasluge za pomnoženje blata na Mlaki splavale po — mlaki!

Š Privaten uradnik in absolvirani jurist gospod Ivan Jaklič iz Trsta je pretekle dni umrl v Ribnici, star 27 let. Prišel je iz Trsta na zrak s svojo materjo, a v par dnevih je bil mrtev za sušico. Truplo se je v Ribnici slovesno blagoslovilo, potem pa so je prepeljali z vlakom v Trst, kjer je želel počivati. V svojem sorodstvu ima menda devet duhovnikov in tudi njega brat je duhovnik. Tudi sam je bil kakšnega pol leta v goriški bogoslovnici. N. v m. p.!

Š Romanje na Brezje obeta biti iz ribniških doline prav obito. Doselej je priglašeni baje že nad 500 mladeničev in mož iz Ribnice in okoliških župnij. Imeli bodo poseben vlak. Le na nogo in pokažimo se!

Š Tudi enega krajcarja še ni Višnikar pokazal od tistih 200 objavljenih kron. Ali ima pa hud krč v prstih! Nekateri že trdijo, da jih nima. Najboljše bi bilo, ko bi to ljudsko govorico hitro na laž postavil, pa rešil svojo čast. Saj bi stala samo 200 K!

Poljanske novice.

Š Dva liberalna prvaka. — Kar je profesor Grmek za selško dolino, to je profesor Perko za poljansko dolino. Oba se odlikujeta s tem, da prijavljata v „Narodu“ in „Gorenjcu“ s sirovimi psovki in lažmi duhovnike sramoteče spise; jeden iz selške, drugi iz poljanske doline. Oba nastopata kot veljavna govornika na liberalnih shodih — bila sta oba neodvisna kmeta. Oba pričakujeta za svoj veliki trud in agitatorno delo na polju liberalne politike velikega plačila in boljše službe; Lovric Perko se je že pritožil proti Tavčarjevi rodbini, da premalo dobi za svoj napor, da se na njegove vilice premajhni koščki slanine natikajo — pa našel je gluha ušesa.

Š Dva preroka novega testamenta. Na Hotavljah je bil bajé taho hud veter, da je podrl košato lipo in most čez vodo pri cerkvi; še bolj hud pa je star kovač Trejkuc. On pravi, da kuje načrt za tako žlico, v kateri bo vse tiste, ki nosijo ton-

zuro, vtopil. V ta namen je prečital že celo sv. pismo — pa ni še na jasnem — pa njegova modrost je čez modrost sv. pisma. — Drug prerok novejšje dobe so v Gorenji vasi Boštinov — ali sedaj tudi županov oče. — O tem njih sinu županu je pisal „Narod“, da ima več v petah, kakor oba popa na Trati v glavah. Zadnja deželnozbornska volitev jih je spravila v slabo voljo. Rekli so v gostilni svojim gostom, da duhovni le zase skrbje, in če jih bodo ljudje poslušali, bo prišlo tako daleč, da bodo kmetom od brazde vole jemali. — Ob tem prerokovanju so si kmetje smehljivo pomižikali.

Š Tratarski učitelj vpije po Trebiji: „Postava je postava.“ — Ali je postava, da se mora postaviti na Trebiji 20.000 K draga šola? Ali se ne more še drugače določiti šolski okoliš?

Š Dober svet. Svetuje se tistemu dopisniku iz Javorja, ki daje lepe opomine Marijini družbi in župniku v Javorjih v „Gorenjcu“, naj da tudi lepe nauke mladi loški gospodi, katera je pred praznikom po noči po vasi fantovala in mirne hiše nadlegovala; drugi dan, na sv. Rešnje Telo, pa je imela službo božjo in procesijo na Blegošu. Ali bi ne bilo prav, da bi se bili po zgledu našega vladarja ta dan procesije udeležili?

Idrijske novice.

Š Le na dan, g. Kristan! Urednik „Napreja“ piše v 12. številki pod naslovom „Š. pisma brez podpisa“ naslednje: „So ljudje, ki bi radi marsikaj povedali z namenom, da bi prišlo to v javnost. Najboljša pot v javnost je pač časopis! In tako dobivamo pisma, v katerih se nam pripoveduje vse mogoče dogodke, ali pisatelj se ne podpisuje. Iz teh pisem vzemo sicer veliko. Zadnji je eden popisoval poti gospoda kateheta Oswalda po Prontu ter se zgražal nad tem. Mi tega objaviti ne moremo, ker se dopisovalec ni podpisal, ter s tem naravno pokazal, da ne stoji za tem, kar je napisal. Gospod Kristan meni, da ni možko, pošiljati uredništvu pisma brez podpisa. Tudi moje mnenje je isto, prav tako pa tudi ni ne možko ne častno od „Naprejevega“ urednika, da javno v listu omenja take dopise ter namigava, kaj je njih vsebina. Kristan je dal besedi „po Prontu“ razprto tiskati ter hotel s tem pokazati, kakor bi vedel o meni tudi sam taka moja dejanja, nad katerimi se mu je zgražati. Le na dan, kar veste kolikaj spotikljivega o mojih potih „po Prontu“, ako ste mož! Sicer pa bote uverjeni, da ne pridem nikdar „Naprejevega“ urednika prositi dovoljenja, kam naj grem, kakor tudi ne njegovih prijateljev, ki svojemu uredniku niti svojih imen na zapajo. Franc Oswald, katehet.

Š Islet katol. del. družbe dne 19. t. m. se je dobro sponesel. Nad 100 drušvenikov se je udeležilo izleta, a poleg udov privabil še nekaj drugih ljudi. Zabava je bila prav živahna. Petje in šaljevi govori so vzbujali mnogo smeha in priznanja.

Š G. Kristan napada v zadnji številki „Napreja“ katoličane, o liberalcih molči. Ali ako meni, da bode nas pohrustal, se zelo moti. Naj piše resnico, ne bomo ugovarjali, a če bode trosil sama izmišljevanja in laži, bo zadel od naše strani na hud odpor.

Š Odbornik brat skladišne, Tomaž Filipič, pravi v „Poslanem“ zadnje številke „Napreja“: „Slišal sem, da govori katoliški pristaš, Ivan Sinkovec, na Brusovžu, da sem jaz vdovi K. Poljanšek „odjedel provizijo“; vsled tega imenujem tega katoličana za nesramnega lažnjivca in tatu časti svojega bližnjika.“ — Vse te psovke

Dalje v prilogi I.

voljnim izrazom na rdečem obrazu. Možu se je godilo dobro in zmerom je bil vseh muh poln.

„Bog daj!“ je pozdravljaj že od daleč. „Bog“, je odzdravil Jurče čemerno.

„Malo naj se oddahnem tu pri tebi“, je dejal mesar in sedel k Jurčetu.

„Le“, je dovolil Balantov.

„I kaj se pa vendar tako klavarno držiš, Jurče?“ je vprašal mesarček prijazno.

„E, nič!“ se je odrezal Jurče in možko pogledal na uro.

„Lepo urico pa imaš!“ je dejal Janez. In močna je, da bi lahko orehe tolkel z njo, pa bi ji nič ne škodovalo!

Jurčeta je veselilo, da je mesar tako pohvalil njegovo uro. Toplo se je nasmehnil in pogledal na levo. Janez pa ga je potrkal po rami in zmajal z glavo.

„Nekaj te tare, prijatelj!“ ga je podrezal. „Pa reci, da ne!“

„Kako pa to veš?“ je vprašal Jurče osupel.

„He — jaz vem marsikaj, o čemer se niti ne sanja vam drugim!“

„Beži kam!“ se je zavzel Jurče. „Pa kaj to! Pomagati mi le ne moreš.“

„Doma imam nekaj, kar je pomagalo že marsikomu“ je trdil mesarček.

„Ni mogoče!“ se je čudil Balantov in se potisnil Janezu bliže.

„Prav gotovo!“ je kimal mesar. „Samo povej mi, kaj te žuli!“

„Oh!“

„No, le povej, le!“

„Hm, hm!“

„Meni lahko zaupaš!“ je silil vanj Janez. „Saj nisem nobena taka čenča, da bi kaj raznašal med ljudi. Kar povej mi, kaj bi rad!“

„Par sto goldinarjev!“ je bleknil Jurče in se oddahnil globoko, vesel, da so bile težke besede z jezika. Plaho je pogledal Janeza, kaj poreče zdaj ta.

Mesarček pa je čisto mirno izvlekel pipo in mehur iz žepa.

„Zdaj pa povej, kaj imaš doma!“ je prošil Jurče.

„Če me ne izdaš nikomur“, je odvrnil Janez in tlačil tobak v pipo.

„Živi duši ne!“ je obljubljal Jurče.

„Res ne?“

„O — prav res ne!“ je zagotavljal Balantov, vedno bolj radoveden.

„Plašš pet litrov doli v vasi?“

„Plašam“

„Dobro. Povem ti na uho!“

Jurče je naglo sklonil svojo glavuro k Janezu.

„Črne bukve!“ je zašepetal Janez tajinstveno.

Jurče je zazijal kakor kapelj. Mesarček ga je veselo gledal, shranil mehur in potegn timer dvema žveplenkama po hlačah, da bi prižgal tobak.

„Črne bukve!“ je vzkliknil Jurče in vzdihnil tako globoko, da je ugasil Janezu obe žveplenki.

„Tiho, da naju kakšen spak ne sliši!“ ga je svaril mesar in užgal drugi dve užgalici.

Jurče se je prestrašen prijel za usta in debelo pogledal Janeza.

„V črnih bukvah je vse natanko opisano, kako privabiš — hudoba v ris!“ je tiho nadaljeval mesar. „Ej — in nocoj je kresna noč! Kakor nalašč! Na kresno noč se da vrag najlažje priklicati v ris.“

„Vrag v ris!“ se je iznova izpozabil Jurče in se hitro zopet prijel za usta.

„Pazi vendar, prijatelj!“ ga je dregnil

Janez nejevoljno. „Če naju kdo sliši, je vse zastoj. Poslušaj! Kadar imaš hudiča v risu, mu ukaži, pa ti prinese toliko in toliko.“

„To sem že slišal, ne vem kje“, je kimal Jurče.

„Tako je. Precej ti prinese denarja na mernike.“

„Dvesto goldinarjev“, je mrmral Balantov in široko odpiral svetle oči.

„Kaj dvesto!“ se je namrdnil Janez. „Reci rajši petsto. Kaj je hudiču do par sto goldinarčkov? Več ali maj! Saj ne pridejo iz njegove malhe.“

„Odkod pa?“

„Od bližnjega zakopanega zaklada!“

„Aha!“ je zazijal Jurče in požrl debele sline. „Kako ga pa pokličem v ris?“

„Proti polnoči greš v gozd na Mejanov vrh. Tam je križpot.“

„Že vem.“

„Tam narediš z nožem krog v tla, stopiš samo na levo nogo, zažvižgaš in rečeš trikrat zaporedoma:

Pridi, pridi črni duh

In prinesi zlatih muh!

Vrag bo kmalu v kolobarju. Grdo se bo zvijal in te milo prosil, da ga pustiš pri

odklanjam. T. Filipič naj počasti s takimi naslovi one, od katerih je „slišal“. Da bi bil Filipič odjedel vdovi „provizijo“, ni nihče govoril, tudi jaz ne, ker tega sploh ne more storiti. Šlo se je za podporo iz bratovske skladišnice. Imenovana vdova je dobivala namreč vsak kvartal iz skladišnice 4 gld. podpore. Pred par leti je to podporo izgubila. Kako je prišlo do tega, naj pove pa Filipič.

Ivan Sinkovec.

Javornig, am 28./6. 1903 so podpisali lani v spominsko knjigo štirje Slovenci iz Idrije. Slovenski datum bi tudi ne bil napačen.

Servus Polde, pozdravil je J. Č. tovariša L. B. v gostilni. Pa prijazen pozdrav ni našel lepega odmeva. Polde je Jožeta izplačal z nožem, s katerim ga je obrezal na glavi.

Koncert v korist Vegovega in Prešernovega spomenika je bil v čitalnici na večer pred sv. Ahacijem. Radi tega koncerta ni igrala godba na trgu, kar je pričakovalo na stotine ljudstva.

Praznik sv. Ahacija se je pretečeno sredo pri nas slovesno praznoval, kakor že nekaj stoletij sem vsako leto z veličastno procesijo. Vojaška godba je prišla iz Ljubljane, da je zjutraj pri procesiji in popoldne na „Zemlji“ igrala Divili smo se nad čistim in natančnim proizvajanjem vseh točk, a vendar nas je pri tem nekaj žalostilo. Idrijski rudnik je imel dobro izvežbano godbo še ob časih, ko druga mesta razun Ljubljane godbe na p. hala niso poznala. Sedaj imajo ne samo mesta, temveč tudi večji trgi svojo godbo, ki take slavnosti poveljuje, a Idrija, drugo mesto na Kranjskem, mora od drugod naročevati godce za rudarski praznik! Res se je ustanovil pri nas godbeni klub, odkar se je razšla rudarska godba, a lansko leto in letos so morali naročevati godce od drugod. Slišali smo, da je bilo ponudeno našemu klubu, naj proti primerni odškodnini prevzame godbene tičke, a ta je staval tako visoke pogoje, da je skraj vojaška godba za blizo 100 K cenejša v kljub vožnji iz Ljubljane in prenočevanju. Očitne osebe pri godbenem klubu paš vedo, da struno preveč napanjati ne kaže. Par sto kron, katere je odnesla vojaška godba iz Idrije, bi gotovo ne škodilo mlademu klubu, ki se mora še boriti, da pokrije stroške, katere povzročujejo instrumenti in note, poleg tega ima menda še kaj ponosa in časti, da pokaže, kaj lahko iz svoje moči sami premoremo. Upamo, da pri prihodnji taki priložnosti zopet čujemo domače godce.

Jeseniske novice.

Izkopali so ga Ubogi Ferdo Mesič, ki se je v predoru ponesrečil, še v grobu ni imel počitka. V sredo popoldne je bil pokopan, zvečer pa so ga izkopali in sodnijsko obducirali. Zakaj ga pa prej niso? Ko bi človek vedel! Zgodilo se je, da so 4 mesece starega otroka obducirali, zato ker starši niso zdravnika v bolnišnici klicali.

Kakšne sitnosti ima lahko človek, če zdravnika ne kliče, skusijo ravno omenjeni starši. Oče, ubog tovarniški delavec, je moral že enkrat zato na odgovor k sodnji v Kranjsko goro. Pa še ni zadosti. Še enkrat morata iti oba, oče in mati. Ali sta mar otroka sama končala? Kaj šel! Otroci so umrli za črevesnim katarom. In vendar zakaj ta preiskava? Zakaj? Morda sta zakrivila, da je otrok umrl, ker nista zdravnika klicala. Morda...

miru. Ti pa se ga ne smeš usmiliti za nič ne, ampak zaukaži mu ostro: Prinesi mi petsto goldinarjev! Seveda se bo branil, ti pa kar ne odnehaj!

„O — saj ne bom!“

„Tako, vidiš“, je dejal Janez, iztrkal pipico in vstal. „Zdaj pojdem najprej h Grahovcu v vas doli tele gledat. Potlej greva pa pit.“

Jurče je bil takoj pripravljen. Saj je pa tudi dobro, da se napije človek korajže, kadar je namenjen občevati s peklenščekom. V gostilnici sta se imela prav izborno. Jurče je dal za šest litrov vina in za dve klobasi. Kaj je to proti petim stotakom, katere je imel srečni Balantov fant malone že v žepu!

Pozno zvečer sta se ločila. Mesarček je izginil domov, Jurče pa je pomagal kuriti kres nad vasjo. Tudi na drugih vrhovih v okolici so se zasvetili ognji.

Židane volje jo je krenil eno uro pred polnočjo proti Mejanovemu vrhu. Klobuk si je nameril po strani, perca je imel obrnjena naprej na korajžo in se medpotoma pridušal, da se ne boji nobenega hudiča. Na razpotju je obstal, venomer prižigal klinčke in gledal na uro.

Naposled je bila globoko doli v vasi ura polnoči. Svečano so zveneli počasni udarci v temno noč.

Kako se je mogoče ogniti takim sitnostim? V Ljubljani se mora za to postavljenu zdravnika samo naznani, če je kdo nevarno bolan; nihče ni zavezan ga klicati, naj bolnika zdravi. Če pride zdravnik bolnika pogledat, pogleda ga brezplačno, če ga ne pride, pa bolnik umrje, in je vse dobro, sitnosti nima za to nihče, ne zdravnik, ne domači. Če pa kdo zdravnika kliče, seveda ga mora plačati. Tako bo menda tudi na Jesenicah pravilno. V dvomljivem slučaju, je-li bolezen nevarna ali ne, naj se bolezen naznani zdravniku. Če zdravnik pride bolnika pogledat in spozna, da je bolezen nevarna, bo pač vsak vesten človek tudi klical zdravnika, da bolnika zdravi. Seveda prosto je vsakemu, klicati katerega zdravnika hoče, kateremu bolj zaupa.

Z Javornika na Gorenjskem se nam piše: Neki škodoželjen „Narodov“ dopisnik s Save z veliko slastjo pripoveduje, da sta J. Arh, gostilničar na Javorniku, in tovarniški delavec N. Zoidar zaradi neke tatvine v preiskavi in, kar še posebno povdarja, da sta moža od klerikalne stranke. Za enkrat povemo dopisniku, da se sicer preiskava res vrši, da pa je treba počakati njenega konca, iz katerega bo razvidno, koliko je na tem resnice. Potem boste šele govorili, vi škodoželjneži!

Sonnwendfeier pri rudokopih nad Jesenicami so priredili pretečeno nedeljo, dne 19. t. m., vsa jeseniška nemška in nemška društva, pevsko društvo „Stahl und Eisen“, telovadno društvo in sloveča „Sülmarmas“. Okrog 5. ure popoldne je bilo pri imenovanih rudokopih že nad 200 ljudi zbranih, v prvi vrsti voditelji imenovanih društev, tovarniški uradniki in delavci ter le prav malo tujcev. Zal, da so bili tudi nekateri inženirji železniškega podjetništva, rodom Čehi, v tej družbi. Za hrano in pijačo je skrbel tovarniški kantiner gosp. I. Paar. Ta družba se je zabavala po svojem z velegermanskimi govori, petjem, skakanjem, krikom itd. Sodeloval je tudi oddelek tovarniške godbe. — Pri povratku pozno v noči je dospela ta družba že precej vesela do Sv. Križa nad Jesenicami. Tukaj so zopet pričeli hajlati in klicati: „Nieder mit den windischen Hunden“. Domači fantje so bili takoj na nogah in so se dobro oborožili, da bi tej razsvetljeni družbi pokazali, da se morajo na slovenski zemlji med priprostim ljudstvom drugače vesti, kakor pa v mestih ali v svojih društvenih prostorih. Slavnost so potem nadaljevali na Savi po raznih gostilnah.

Slovensko delavsko napredno izobraževalno društvo na Savi. Pretečeno nedeljo ob 4 uri popoldne je sklical tovarniški ključavničar Fr. Potočnik — Pongratz je torej korajžo izgubil — v Trevnovo gostilno svoje somišljenike zaradi ustanovitve tega nepotrebnega društva. Društvo bode vsa drugo, kakor slovensko. Govorilo se je sicer precej tiho, toda vse se je razumelo v bližnji sobi. Društvena dvorana bo v Trevnovem „salonu“.

V tovarni ponesrečil je dne 24. t. m. zjutraj 16letni delavec I. Z. Dvakra mu je roko zlomilo. Prenesli so ga takoj v tovarniško bolnišnico.

Rihard Pflaun, znan hujskač in hajlovec, je pričakoval v nedeljo 19. t. m., pri popoldanskih vlakih na tukajšnjem kolodvoru k „Sonnwendfeier“ povabljeni tujci, toda pričakal jih je bore malo. Da se je „Sonnwendfeier“ vršila, je zasluga tega možica, saj je ravno on skoraj cel teden po tovarni

letal, agitiral in navduševal delavce za obilno udeležbo pri tej slavnosti. Isti R. Pflaun še vedno ne neha agitirati za „Los von Rom“. Sicer se je on že večkrat izrazil, da še ni nikogar pregovoril za izstop iz katoliške cerkve, toda mi smo pripravljeni imena dotičnih oseb navesti, kateri so postali žrtve njegove agitacije po Savi in Hrušici. Gospod Pflaun, le počasi, ne bodite, preveč vročokrvni in poboljšajte se, drugače priobčimo še nekaj, za vas gotovo neprijetnih sličic.

Za vseslovenski mladeniški sestanek na Brezjah je pri nas splošno navdušenje. Udeležba bo mnogoštevilna. Na skupnem sestanku bo govoril tudi eden naših mladeničev.

Zaobljubljenega romanja na dan sv. Janeza Krstnika k Materi Božji na blejski otok se je udeležilo kakor prejšnja leta tudi letos mnogo Jeseničanov.

Ogenj. Gorelo je zadnjo soboto zvečer na Hrušici. — Vse se je v dimniku. Ogenj so kmalu pogasili. Posebne škode ni bilo nobene. Ko so prišli jeseniški ognjegasci na Hrušico, je bil ogenj že pogasjen.

Odpad Tri nove odpadnike od katoliške vere imamo na Jesenicah. Prestopili so k protestantizmu Jožef Černoch, Fr. Ehgartner in njegova žena.

Žalostna smrt dveh bratov. Brat Ferdinanda M. s. c., ki se je prejšnji teden ponesrečil v tunelu, kakor je poročal „Slovenec“, je umrl preteklo jesen tudi vsled poškodb, ki jih je dobil pri delu v železniškem predoru. Iskala sta zaslužka, pa našla sta smrt. Doma sta bila iz Brnja na Hrvaškem.

Predavanje g. kapelana V. Zabreta zadnjo nedeljo zvečer je bilo zelo zanimivo. Na praznik sv. Petra in Pavla zvečer bo g. Zabret zopet predaval.

Belokranjske novice.

G. Parma nivoč dobre volje, odkar čuti nadzorstvo svoje politike. Zato so pa začeli vohuniti za novičarjem. Stene Lakerjevega hotela slišijo o tem prav čudne reči. Kvišku torej, junaci! Krepka doni že naprej vam slava! Vohuni, križem odselej rok več ne držite in urno le novičarja iščite, ker v nevarnosti je država. A pazite, da novičar še nad vas ne plane in jo vsakemu zatrobi, kakor se spodobi, vsaj tvarine nečedne je dosti nabrane.

Dvogovor. Jure: Kdo v Črnomlju je največji zaspane? Mate: Oni, ki šele ob desetih v jutro vstane.

Iz Črnomlja vse proč prosi, kar cesarsko ime nosi, od sodnika do glavarja, ki nam piske pesmi vstvarja.

Gribovski Miko zopet veselo konjiča vpreza in dolžnike okoli za obresti dreza; za krogelje v životu se pa ne zmeni nič, pa naj kdo še poreče, da ni tič!

V metliškem sodišču je neki gospod prav prijazen, kadar zakonske ljudi sili narazen.

Pri Suhorju leži Bušinja vas, od tu se čuje tale glas, da babica goni zakrpani meh in s kropilom kosmatim oglje neti, a moža oko se ji od jezde sveti.

Metliški notar je zopet začel vlačiti svojo modrost v dopisih „Sl. Naroda“. G. notar le počasi, da se še kdo drugi ne oglasi in tudi vam ure ne navije za vaše neumne pisarije.

Metliška šola ima pet razredov, a samo štiri učiteljske moči. Zakaj to?

»Kdo si?« je slišal zopet glas kakor odmev z drugega sveta.

»Balantov Jurček«, je jecljal.

»Kaj hočeš od mene?«

»Petsto goldinarjev«, je odgovoril šepetaje Jurček.

»Pusti me, duša človeška!« je zaječal hudobec in se jel zvijati.

Jurček je komaj dihal. Težko mu je bilo tudi stati tako dolgo na eni nogi. Že jo je hotel popihati. Toda misel na Kajonovo Mico mu je vdihnila nov pogum.

»Ne zamerite, gospod hudič«, je dejal. »Petsto goldinarjev mi prinesite, pa vas ne zarotim nikdar več.«

Tedaj se je prigodilo nekaj, kar ni bil pričakoval niti Jurček niti Janez. Med temnimi smrekami je po zraku priletela črna pošast z žarečimi očmi in obvisela za trenutek nad Janezom. Bila je velika sova. Jurček pa je mislil v svojem strahu in trepetu, da je prišel prvemu pomagat še drugi vrag. Dva hudobca naenkrat — to je bilo pa le preveč njegovi korajži! Zbežal je črez drn in strn, kar so ga noge nosile.

Kajonovo Mico si je polagoma izbil iz glave; še danes raca sama po svetu. Balantov Jurček pa ni šel klicat nobenega hudiča več v ris. Bal se je, da jih pride na mesto enega samega kar cel odbor iz pekla.

Primorske novice.

Stavka železniških delavcev. V Gorici je kakih 50 železniških delavcev, ki imajo na kolodvoru svoje ure od 7. zjutraj do 7. zvečer. Zdaj pa, ko se naklada mnogo sadja, morajo delati tudi do 9. ali 10. ure zvečer ali čez. Ker niso dobili za te ure nič plačila, so ustavili delo. Na ukaz nadzornikov jih je postajenačelnik poklical v pisarno in jim izplačal zaslužek za nočne ure, na kar so delo zopet začeli.

Iz Lokavca na Goriškem nam poročajo: Dne 23. junija je bil enoglasno izvoljen za župana g. J. Vidmar, kateri nam županuje že dobrih 10 let. S svojim požrtvovalnim delovanjem je pokazal, da mu je edino blagor ljudstva pri srcu. Ravno tisti dan je bil tudi v novo ustanovljeni občini Dol. Otlica nad Ajdovščino izvoljen enoglasno kot prvi župan g. J. Bizjak, kateri je s svojim dosedanjim delovanjem pokazal, da je vreden časti in zaupanja svojih občanov.

„Slovenska Matica“.

136. odborova seja, v sredo, dne 22. rožnika 1904.

Navzočni: Gg. P. Grasselli (kot predsednik), A. Bartel, J. Dimnik, dr. Fr. Ilesič, J. Kostanjevec, dr. J. Lesar, Fr. Novak, dr. M. Opeka, Fr. Orožen, M. Pajk, R. Perušek, M. Pleteršnik, A. Senekovič, dr. J. Starč, J. Subić, dr. A. Ušeničnik, J. Vilhar, dr. Fr. Zbašnik in A. Zupančič (odborniki); E. Lah (zapisnikar). Skupaj 20.

Predsednik proglasi sklepčnost, pozdravi navzočne in pozove odbornika: ravnatelj dr. Lesarja in profesorja Peruška, da bodita overovatelja današnjemu zapisniku.

Brez ugovora se odobri zapisnika o 135. odborovi seji in o XL obnem zboru, ki sta jih poleg predsednika potrdila odbornika profesor Orožen in ravnatelj dr. Požar, oziroma zborovalca učitelj Krulec in ficial Rožan.

Izid dopolnilnih volitev v odbor, pri katerih so bili vsi izstopivši odborniki zopet voljeni, se vzame z dostavkom na znanje, da izvolitve nihče ni odklonil.

Na znanje se vzame, da je odbornik profesor Tavčar odložil uredništvo »Zabavne knjižnice« in isto po njem prevzel odbornik učitelj Kostanjevec.

Izvrši se volitev upravnštva za upravno dobo 1904/5. Izvolijo se vnovič: gg. Fr. Levec za predsednika; P. Grasselli za prvega, J. Sušnik za drugega podpredsednika; dr. J. Starč za blagajnika in hšnega upravitelja; dr. J. Lesar in dr. L. Požar za ključarja. Gospodarski odsek ostane neizpremenjen, knjižnemu se pa na novo privzame še odbornik F. Kostanjevec.

O odbornika dr. Glaserja nasvetu, da je v Matičinih publikacijah otvoriti točko »Svetovna poezija«, naj razpravlja knjižni odsek.

Poročilo o dosedanjem delovanju pravljavnega odseka za izdavanje slovenskega tehniškega slovarja se vzame na znanje, njegovim nasvetom se pritrdi.

Tajnikovo poročilo o društvenih, poverjenih, knjižni in knjižni zalogi se odobri. Za letošnje društvo plačalo letnino 512 letnih članov, od zadnje seje pa na novo pristopilo 8. Knjižnici je prirastlo 48 knjig, zvezkov in časopisov: 3 podarjene in 45 zamenjanih. Matica je tudi v zadnjem času podarila več knjig in prejela za darila pisemne zahvale.

Na znanje se vzame, da je Matica prejela nekaj rokopisov in določi se, kaj se ima z njimi zgoditi.

Ko se reši še par internih zadev, zaključi predsednik sejo ob 5. uri 45 minut.

Slovenskemu dijaštvu!

Izdali smo apologetično, znanstveno-beletristično knjigo »Zaresnico«. Izdali smo jo z najboljšim namenom, da koristimo slovenski stvar, da po skromnih močeh pomoremo k čimprejšnji ublažitvi kulturnega boja med razdvojenimi brati. Saj je vam samemu dobro znano, s kolikim šarlatanstvom se na Slovenskem od protikatoliške strani obravnava versko vprašanje, vprašanje, ki je najvažnejše med vsemi vprašanji, ki so prav posebno na Slovenskem, kjer je boj za resnico obenem boj za slovenstvo: saj naš narod s katoliško vero stoji in pada! Malenkostna, polizobražena žurnalistika bagatelizira Boga in Cerkev s proizvodi, ki ne zaslužijo dragega tiska. Odtod žalostni pojav umske zacatlosti, da slovenski ateizem ni sad lastnega premišljevanja, da ne sloni na znanstveno utemeljenem lastnem prepričanju, ampak je le slab plagiat tujega pamfletnega slovstva. Ni čuda, da so duhovi vedno bolj ločeni; fraze so najboljše torišče predsodkov, ki bratovsko medsebojno razmerje posameznih členov naroda naravnost ubijajo.

V nevednosti, ki je rodila slovenske ateiste, ima svoj logični izvir svojevrednost. Mož, ki sledi dokazom razuma, se bo uklonil, če mu dopoveste, da je njegovo mnenje napadeno, priznal bo resnico in bo iz tega priznanja izjavil posledice. Človek pa, ki se iz gotovih vzrokov n o d e rešiti verskih dvomov, človek, ki nasprotno mnenje svariča a priori, bo imel za najboljša znanstvena raziskavanja k večjemu dobrodušen nasmehek. Tako je na Slovenskem v takozvanih inteligentnih krogih. Prepad med vernim preprostim ljudstvom in med izobraženstvom, ki naj bi resnično bilo svet naroda, postaja čimdalje večji, harmonsko vzajemno delovanje vseh slojev čimdalje bolj nemogoče: skupna narodna moč je razcepljena in zato oslabiljena.

Opor proti resnici ostane sicer tudi na Slovenskem vedno, toda osupniti mora vsakogar, da se inteligentni krogi v tako ogromni večini odtujujejo Bogu in Cerkev, rodoljubno srce pa mora zaboleti, da je slovenski narod, ki smo nanj tako radi ponosni, razdrojen, in nikakor niso smešni glasovi, ki se oglašajo za skorajšnji mir.

Ai žrtvovati vendar ne moremo svoje vere, vere, ki nam daje moralno oporo na tem svetu in nam po smrti zagotavlja večno srečo! Dopustiti ne moremo, da bi narod izgubil to, kar ga je ohranjalo doslej, katoliško vero, ljubezen do Cerkve, življenje po krščanskih resnicah! Zahtevajte, karkoli vam drago, a da bi Slovenci postali brezverci, tega ne smete zahtevati!

Ateisti, ki jih je na Slovenskem mnogo javnih, a še več prikritih, ne bodo nikdar mogli razumeti odpora slov. katoliške vesti proti njih težnjam in prej kakor slej bodo mislili, da je vse skupaj le trma slov. duhovščine. Prav veliko med njimi jih je po njih lastni krivdi veri in narodu izgubljenih za smert. Kdor ne verjame, da so izgubljeni tudi za narod, naj le malo pogleda po Slovenskem: kdo dela, zakaj dela in kako kdo dela za narod. Če tuintam v vrstah rodoljubov naletimo tudi na kakšnega brezverca, je to le izraz narave, ki pri ugodni dispoziciji sili človeka, da ljubi domovino; obledel, najbrže tudi zamrl pa bo ta izraz, kakor hitro bo narava drugače disponirana, kakor hitro bo treba za narod tudi trpeti. Če pa se potrebi narave pridruži še nadnaravni moment, dobi čut rodoljubja stalnost in silnost, da se ji po pravici čudijo tisti, ki je ne morejo razumeti.

Prepričani smo, spoštovani, da je vaše rodoljubje iskreno, zato pričakujemo, da boste knjigo, ki si je postavila najidealnejši cilj, priporočali pri znanih in jo kar najbolj razširjali med dijaštvom, ki je zdaj še edino upanje boljše slovenske prihodnosti. Name-njena je tistim, ki ljubijo resnico, tistim, katerih rodoljubje je tolikšno, da so zmožni za narod tudi krščansko živeti.

Slov. bogoslovci.

Opomba. Knjigo je mogoče dobiti:

Na Kranjskem:

v Ljubljani: Katoliška Bukvarna, Predškafija, Prodajalnice K. T. D. (Ničman), Kopitarjeve ulice 2

v Kranju: Knjigarna Karol Florian.

v Novem mestu: Knjigarna J. Krajec nasl.

Na Stajerskem:

v Mariboru: Knjigarna Max Isling, Gospodarska ulica.

Na Koroškem:

v škofijskem semenišču pri čast. gosp. Fr. Smodeju, sem. duhov. v Celovcu.

Na Goriškem:

v nadškofijskem semenišču pri čast. gosp. Josipu Vodopivcu, bogoslovcu v Gorici.

Cena: za dijake 1 K 50 vin., za druge 3 K.

Ogrski državni zbor.

V včerajšnji seji ogrske poslaniške zbornice je predložil ministrski predsednik grof Tisza poročilo ogrske kvotne deputacije. Zbornica je na predlog imunitetnega odseka sklenila, da mora poslanec Kubik zaradi svojega nedostojnega vedenja prositi zbornico za odpustanje. Nato so nadaljevali proračunsko razpravo.

Poslanec baron Haas je mnenja, da so v proračunu postavke o dohodkih državnih podjetij previsoke. Finančno stanje se je za časa 10. etne vlade sedanjega finančnega ministra poslabšalo. Za zvišanje civilne liste ljudska stranka ne bode glasovala toliko časa, dokler ne dobi Ogrska posebnega kraljevega dvora in se bode najodločnejše borila proti vsaki novi obremenitvi davkoplačevalcev.

Poslanec Horanszky izjavlja, da bode glasoval za proračun. Razpravo so nadaljevali.

Država dobi 10.000 kron.

Med ogrsko obstrukcijo je posl. Zoltan Pap deponiral pri zborniškem predsedniku 10.000 kron, s katerimi ga je hotel podkupiti Martin Dines. Dines je zahteval denar nazaj, a zborniški predsednik mu ni hotel izplačati denarja, ker zbornica ni še določila, čegar je ta denar. Dinesovi upniki so nato potom tožbe od erarja in grofi Apponyja kot zborniškega predsednika zahtevali, da naj se jim denar izplača, a sodišči prve in druge instance sta zavrnili njihovo tožbo. Včeraj se je s tem vprašanjem pečalo najvišje sodišče in potrdilo razsodbi prvih dveh instanc in tako bode svota 10.000 K pripadla erarju.

Brezpravno stanje na Češkem.

Češki deželni odbor je sklenil podaljšati proračunski provizorij do konca meseca oktobra in vložiti dotično prošnjo na vlado. Nemški listi hujskajo Nemce, naj ne plačajo jejo deželnih doklad, ker češki deželni red ne pozna § 14, s katerim bi bilo omogočeno nalaganje deželnih doklad brez odobrenja deželnega zbora.

Radikalni Čehi v Wolfovi službi.

Dne 22. t. m. so radikalni Čehi imeli v Pragi shod, na katerem sta govorila državni poslanec Černy in dr. Hajn. Černy je bil učitelj, a so ga odstavili; prišel je v državni zbor kot narodni socialc, a ga je stranka izbacila zaradi ponesrejenja. Ta mož in vrtoglavi dr. Hajn hočeta češki narod osrediti s protestantizmom; morda ne hote napeljujeta vodo na Wolfov mlin. Na shodu sta zagovarjala resolucijo, da naj Čehi v množicah izstopijo iz katoliške cerkve. Naravnost smešno pa je, da dr. Hajn katoliški cerkvi predbaciva krivdo, ker vlada ne usreže češkim zahtevam.

Z Balkana.

Italijanski zastopnik v Solunu poroča, da so se razmere v solunskem vijaletu poslabšale. Mnogo Bolgarov so zaprli, ker sumijo, da so hoteli povzročiti napade s dinamitom. Tudi trgovina nazaduje in mnogo tujcev zapušča v največji naglici Makedonijo. Turški vladi povzroča tudi mnogo skrbi dejstvo, ker se otomanska banka brani izplačevati za vojake vsak mesec 4 in pol milijona frankov. — Turčija stavi reformam v Makedoniji razne zapreke. Dopisnik "Berliner Tageblatta" je poročal o tem sledeče: Vest nekaterih listov je istinita, da je dobil Hilmi paša proti določbam pogodbe s turškega dvora ukaz, naj prepreči tujim orožnim častnikom občevanje z ljudstvom. Svoje delovanje naj omeje le na tehniško izobrazbo orožnikov. Z delovanjem Hilmi paše carigradski vladni turški krogi niso zadovoljni, ker skuša uresničiti reforme, zato iz Carigrada pošiljajo nasprotne ukaze. Da turška vlada zavlačuje reforme, je deloma vzrok v rusko-japonski vojski in pa to, ker sta oba civilna agenta na dopustu. Dopust civilnih agentov jako neugodno vpliva v Makedoniji, kakor tudi med diplomati v Carigradu. Tudi v Armeniji je vse narobe in so razširjene novice, da so Kurdi zažgali 40 vasi in pomorili vse, kar jim je prišlo pod meč. Turški vojaški poveljniki pa trde, da nimajo dovolj vojaštva za krotitev kurdskih roparjev.

Bolgarija in Rumunija se vedno bolj zblížujeta. Razmerje med tema državama preje ni bilo prijateljsko. Očnočaji med obema državama so bili leta 1900. tako napeti, da so že mislili pretrgati diplomatske zveze. Rumunska agitacija v Makedoniji, na katero je makedonski odbor odgovoril z dinamičnim napadom v Bukareštu, je povzročila, da se je razmerje med obema državama poslabšalo. Pozimi leta 1903. je pa obiskal rumunski kralj Karol Plevno, in to je bilo znamenje, da se obrne na bolje. Osebito je dobro vplivala rešitev spornega vprašanja o donavskih otokih. Simptomatičen znak za zblížanje Bolgarske in Rumunije je bil poset bolgarskega naučnega ministra Sišmanova, kar vse dokazuje, da se obe državi zblížujeta.

Rumunski konzul Padeano je došel v Janino, a ni mogel dobiti stanovanja ne pri Grkih, ne pri židih in Grkih. V četrtek je množica tudi proti njemu demonstrirala na cesti in je policija zaprla več Grkov, ki so konzula napadli.

Srbska vlada je sklenila prepustiti kralju določitev kraja, kjer naj se vrši kronanje, ker sta v ministertvu dve stranki, od katerih ena hoče kronanje v jiškem samostanu in druga v Belemgradu. Kralj se še ni odločil. Meni se, da bode maziljenje v jiškem samostanu in kronanje v Belemgradu. Svečanosti ne bodo prirejene v velikem obsegu.

Turški listi so zelo zadovoljni s sprejemom turškega odposlaništva na Dunaju.

V aferi bivšega kabinetnega šefa kralja Aleksandra, Miloša Petronjeviča, katerega dolžijo ponesrejenja, pričakujejo, kakor poroča "Stampa", presenečenje. Petronjevič je predložil ministrskemu predsedniku Grušiču po kralju Aleksandru podpisano listino, ka-

tera dokazuje Petronjevičovo nedolžnost. Grušič je spoznal, da je listina pristna. Mini-strski predsednik ni hotel še listine objaviti, ker je njena vsebina zaupna. Grušič in minister Pašić bosta pri sasiljanju pojasnila vso zadevo.

Francoska.

V včerajšnji seji senata je Combes zagovarjal predlogo o odpravi kongregacijskega pouka. Po mnenju bivšega abeja ne morejo kongregacije vzgojiti dobrih državljanov in so nevarne edinosti dežele.

Poslaniška zbornica je odobrila poslovnik in tarife, katera je določila mednarodna brzojavna konferenca 10. junija 1903 v Londonu

Francoska vlada zahteva zadoščenja od vlade na Haiti, ker je bil francoski poslanik v Port-au-Prince napaden in poškodovan s kamenjem. Napad je posledica sovraštva domačinov proti tujcem, ker so domačini mnenja, da so tujci povzročili žalostno finančno stanje na otoku. Francoska vlada je sklenila poslati v Haiti vojno ladjo, da prisili vlado na Haiti dati zadoščenje.

Vojni minister je pet častnikov 116. pešpolka, kateri se niso hoteli udeležiti izganjanja kongregacij v Plvermelu, upokojil vkljub temu, da jih je vojno sodišče opro-stilo vsake krivde.

Volitev predsednika Zedinjenih držav.

R. republikanski narodni konvent je imel dne 22. t. m. zopet zborovanje. Siglasno je bil sprejet program za volitev predsednika Zedinjenih držav v Severni Ameriki. Stranka stoji na stališču carinskega varstva, za postavno ureditev mogočnega razvoja boine in trgovske mornarice, vzdrževanje Monroe doktrine, za ureditev mednarodnih razporov potom mednarodnih razsodišč in za krepko varstvo Američanov v tujih državah. Končno v programu slavé še zasluga Rooseveltove.

Iz ribniške doline.

Dne 24. junija.

Kar smo pričakovali, kar se je govorilo, kar se je pisalo, — vse se je uresničilo. Že pred časom je „novičar“ grajal počasnost, s katero so upravniki konkurzne mase ponesrečenega ribniškega kmetijskega društva delali. Vsa stvar bi se bila lahko že pred davnim davnim časom končala. Toda končala se ni, ker je končati niso hoteli upravniki. Poslali so še novembra meseca t. l. terjatve, da se pokrije primanjkljaj. Zakaj? Videti je, da n a m e n o m a ravno takrat, ko je imela katol.-narodna stranka svoj impozantni shod v Ribnici. Pozivi so se delili pred cerkvijo po krščanskem nauku, kar se doslej še nikdar ni zgodilo. Vsakdo je bil upravičen, poziv vredi raznašalca nazaj v obraz, in raznašalec naj bi ga bil prinesel na dom. Namen tega dejanja je bil prozoren, namreč ljudstvo razburiti in je odvrniti od shoda, ki se je vršil isti dan. Toda poizkus se je bil sijajno izjalovil; shod je bil znamenit, da Višnikarju še danes brni po glavi.

Potem se je čakalo pol leta! Računov še pol leta ni bilo predloženih nikakih, dasi bi morali biti končani že pred omenjeno terjatvijo. Torej se je terjalo takrat n a m e n o m a, da se ljudstvo razburi. Terjalo se je brez računov. A ljudstvo ni hotelo plačati, ker je bilo prepričano, da ni dolžno toliko plačati, in je hotelo videti le račune!

„Novičar“ je nekaj potov pozval uprav-nike konkurzne mase, naj hite z računi, naj nikari ljudstva še naprej ne oškodujejo, ker dolg od dneva do dneva raste. Toda uprav-nikom se ni nikamor mudilo. Vedeli smo, zakaj ne. In „novičar“ je že davno naprej povedal, da se bo terjatev ponovila takrat, ko se bodo bližale občinske volitve v Ribnici. Sedaj so se približale, zapisniki — če jih smemo tako imenovati, ker delal jih je neki popolnoma nevešč eksekutor, — ti zapisniki so sedaj razpoloženi. „Novičar“, ti si bil prerok! Sedaj se je terjatev ponovila! Zakaj ravno sedaj? Vidi se, da n a m e n o m a zato, da se ljudstvo zopet razburi. Drugače si pameten človek sploh misliti ne more. Kadar se bliža kaka politična akcija, tedaj se prikaže ta „diabolus ex machina“. Ribniški notar in sodnik pa reprezentirata upravništvo konkurzne mase. Vprašamo samo: Ali je c. kr. notarijat, ali je c. kr. sodnija, ki imata vse to v rokah, dandane same agitatorično sredstvo? Pozivali smo, naj se hitro naredi, pa niso hoteli, samo da ljudstvo oškodujejo na ljubo nekaterim liberalnim nadutežem, ki bi radi sedaj v kalnem ribarili.

Ta dva človeka, ki se odključeta po neduhovitosti, ki je do danes ostala popolnoma neskaljena, pa ne pomislija, da s tem valita sovraštvo le nase in jemljeta vpliv in ugled svojim uradom. Ljudstvo je uverjeno — ali po pravici ali ne, to pustimo neodločeno, — da se vsa stvar dela n a m e n o m a tako; in to ljudstvo ima potem c. kr. urade za strankarstvo. Ali ne bo potem v obeh istega ljudstva padel pod ničlo ugled c. kr. uradov? In to se pač nekaj pravi! In temu bi se bili merodajni krogi lahko izognili, pa se niso hoteli, ker so najprej liberalci, potem še le uradniki, sodniki itd.

Ia še nekaj! Pri prvi terjatvi se je terjalo od vsakega člana bivšega društva po 100 K doplačila. Sveda, ker ni bilo nikakih računov! In kljub temu se je terjalo, samo da se je terjalo še o pravem času, da se ljudstvo razburi o pravem času, razburi pred shodom. Sedaj, ko je menda nekaj računov sestavljenih, sedaj se terjalo samo 85 K doplačila, dasi je dolga več, nego ga je bilo pred pol letom, ker so obresti od dolga do-selej narasle, in stroški tudi. A kljub temu se tarja danes marj! Zakaj pa prvici niste terjali še manj, ker je bilo tudi dolga manj. Kaj ne, potem bi ljudstvo ne bilo tako razburjeno. Ali ni potem ljudstvo opravičeno dvomiti o korektnem postopanju velenatanih gg. upravnikov? In s tem zaupanje do uradov rapidno pada! Za javno moralo pa je to pogubno. Ali razumeta, vidva ces. kraljeva gospoda?

Ne bomo rekli, kdo je kriv propada kmet. društev v Ribnici in tudi v Dol. vasi; faktorji so bili razni in v Ribnici in v Dol. vasi. Liberalci tukaj nimajo čistih rok. Rečemo samo to, da noben sedanjih duhovnikov ribniških in dolenskih ni sodeloval pri ponesrečenih društvih, ne pri ustanovitvi in ne pozneje; nekateri teh društev sploh nikdar videli niso! Priobiti bodi: Pri ustanovitvi imenovanih društev so sodelovali tudi razni politični kameleoni, ki menjajo svoje prepričanje, kakor mi zamenjamo jesensko suknjo z zimsko. Danes so najnavdušenejši gospodarski organizatorji, jutri pa jim je za kmetijskega gospodarja ravno toliko, kakor za zmlinčen žebelj, ki ga izgube iz svoje pete. Pri ustanovitvi nesrečnih društev so se delali kmetom prijatelje in svetovalce, da, deloma so celo sami stopili na čelo podjetij, danes pa se smejejo nad ljudsko nesrečo in bi jo radi še pomnožili. Da nimajo s kmetom več stika, so čez noč postali liberalci. Če bodo pa kedaj kmeti zopet potrebovali za svoje strankarske namene, pa bodo zopet prišli kot prijatelji in bodo magari roko poljubljali kmetu. A kmetje naj pazijo, da jih ne ugriznejo. Pokažejo naj jim, da s takimi kameleoni niti kislega mleka ne jedo iz ene latvice! Mi smo silili, naj se stvar konča, oni so pa vlekli in vlekli, samo da je njim prav, če kmet še toliko plača.

Ko bi bili upravniki in ljudski prijatelji hoteli stvar končati, končali bi jo bili že lahko najmanj pred 9 meseci. Danes se izkazuje pri ribniškem kmet. društvu nad 24.000 K deficita. Če računamo obresti od tega primanjkljaja samo po 5 %, znašajo v tem času že same obresti skoro do 1000 K. In kdo je odgovoren za ta tisočak, ki se bo sedaj potegnil iz žepov ubogih zadružnikov? Počasnost in politične intrige kompetentnih gospodov! In kdo je odgovoren za druge stroške, ki so v tem ogromnem času narasli? Ravnoisti faktor! Ker tako so hoteli imeti! Ko bi bile občinske volitve meseca septembra p. l., bi se bila stvar končala istega meseca. Izvestna gospoda je hotela to imeti za trnek, na katerega bo lovila politične ribe, pa obvisi naj na njem sama. Kmetje, sedaj vidite, kdo vas tlači v še večjo nesrečo! Mrzlo vodo, ki so jo napeljali na vas, zavrnite nazaj nanje, da se bodo enkrat dobro skopali, da bo njih politiško hinavstvo za vselej odnesel mrzel „tuš“!

Toliko za danes; pa bomo še kakšno rekli! Naša parela bodi: Proč s političnimi intriganti in kameleoni!

Rusko-japonska vojska.

Iz Petrograda nekatere brzjavke potrjujejo, da je general Kuropatkin prestavil večji del svojih čet od Liaojana proti jugu in sicer proti Hajčenu in Dašičao. S tem je spremenil fronto svojo glavne armade, ki je bila doslej obrnjena proti jugovzhodu in katere prednje straže so opazovale fenculij-sko gorovje. Sedaj je armada obrnjena proti jugozahodu ter se naslanja z desnim krilom na reko Liaojan, z levim krilom pa na fenculij-sko gorovje. Razne gorske prelaze tega gorovja, preko tega gorovja ležeče pozicije, kakor od Rusov po umikanju Japoncev na zahodni strani gorovja zopet zasledeno Saimaci, bodo Rusi gotovo dobro utrdili, da s tem varujejo svoje levo krilo pred napadi iz Fenvačena. Na to stran bodo Rusi morali obračati velike pozornosti, ker ni izključeno, da je umikanje Japoncev iz Saimaci le zvijača in da na to stran prodiranja proti severu tudi že niso popolnoma opustili.

Istočasno so tudi Japonci pomaknili svoje moči od vzhoda na zahod. Tretja armada pod poveljstvom generala Nodzu, ki se je izkrcala pri Takušanu, se je približala preko Siujana Kaipinu in tako prevzela vlogo, da krije hrbet Okove armade, ki naj bi ob-legala Port Artur. Kakor že rečeno, je tudi Kuroki zapustil stališča na severu Fenvačena ter svoje vojne moči pomaknil proti zahodu, s čemur je okrepil čete generala Nodzu ter se je tako združila prva in tretja japonska armada.

V japonskem glavnem taborišču je bilo baje sklenjeno približati se morju odkoder

Dalje v prilogi II.

bi se ložje vršilo preskrbovanje armade z živečem. V južni Mandžuriji so imeli Japonci baje s tem sedaj velike težave in bati se je bilo, da s nastopom deževne dobe te težave postanejo še večje. Očividno hrepene Japonci po Niučvanu in bodo potem zavzeli črto, ki bi segala od tega mesta do Takušana. Sicer pa morda Japonci hočejo tudi zavarovati svoj napad pred vsakim motenjem, zato pa večino svoje dosedaj izkrcane armade zbirajo v črti, ki naj bi preprečila ruske poizkuse s severa proti Port Arturju na pomoč kar menda Rusi še niso popolnoma opustili. Odločitev o tem je, kakor sedaj stoji japonske in ruske vojne moči, mogoča le v veliki glavni bitki. Vprašanje je le, ako je Kuropatkin že toliko močan, da bo izsilil taktično odločitev. Kuropatkin je v ponedeljek dejal Stakelbergovim četam: »Na skorajšnje svidenje! Mi moramo z Japonci skoro obraditi, sicer se niti domov ne moremo vrniti. Tem bese dam pa ni treba pripisovati, da hoče Kuropatkin že s sedaj stopiti v resno ofenzivo. Mogoče je, da je vso svojo armado obrnil proti jugu, da napravlja Japoncem strah radi Port Arturja in jih vzemirja. Ker se je sam pojavil pri četah, je mogoče, da pričakuje resnega japonskega napada, mogoče pa je tudi, da je hotel Stakelbergovim četam dati novega poguma.

Uradne ruske brzojavke poročajo, da so Japonci 20. t. m. zasedli 40 kilometrov jugozahodno od Kajpina ležeči kraj Sunečen. Do Kajpina ali Kaičova doselej Japonci kaže še niso prišli. Sunečen ima za Japonce veliko vrednost, ker je blizu morskega obrežja in ima železniško postajo. Ondi lahko ikrca-vajo ne le čete, ampak tudi živila, katerih jim baje sedaj nedostaja.

Predno bodo Japonci nadaljevali svojo ofenzivo proti severu, proti Liaojanu in Mukdenu, bodo morali dobiti v roke luči Niučvan-lavak in zasesti križišče železnice Dašičao. Ti kraji imajo za Japonce s stališčem preskrbovanja armade veliko važnost.

O gibanju čet so nam došla naslednja poročila:

London, 23. junija. Iz Tokia je prišlo v Rm poročilo, da so srednje čete generala Oka in Nodzu prišle v dotiko v bližini Kajpina (Kaičova). Po večkratnih praskah so se ruske čete umaknile na črto med Kajpin in Hajčen. Kuropatkin zavzema s svojo glavno armado jako močno utrjeno stališče. Japonci imajo baje še enkrat toliko topov, kakor Rusi.

Petrograd, 23. junija. »Novoje Vremja« poroča iz Liaojana, da se ves teden vrše južno od Liaojana boji, katerih uspeh ni znan. Vojaški vlaki so se odpeljali proti jugu. Liaojan je skoro popolnoma zapuščan. Samo bolnišnice rdečega križa so še ostale v Liaojanu. (?)

Petrograd, 24. junija. (Uradno.) Generalni poročnik Saharov poroča generalnemu štabu: Dne 21. t. m. ob 8. uri zjutraj so japonske prednje čete prišle prodirati proti našim prednjim četam, ki so bile 6 km južno od Sunečena (južno od Kajpina) ob obeh straneh železnice. Naše prednje čete so se počasi umaknile proti Kajpinu. Okolu poludneva je prišel prodirati proti Sunečenu sovražni oddelek, močan devet eskadronov in eno baterijo s številno infanterijo. Skoro so se pokazali tudi drugi sovražni oddelki in proti večeru je bil Sunečen zaseden od sovražnika, ki je imel nad eno divizijo pešcev, eno brigado konjenikov in 32 topov. Naši polkovodni oddelki so od krili, da so na jugu Čapanlina pri Čandian-dianu in Londiadianu znatni sovražni oddelki skupno nad eno divizijo. Sovražnik ima na cesti od Siujana proti Liakhotanu zasedeno okolico med Paizibajom in Pončianu. Močan sovražni oddelek je prodril iz Siujana proti Khranzi. Dne 22. t. m. zjutraj je hotel sovražni bataljon v gosti megli naše prednje čete pri Vandsiapudzu na cesti iz Siujana proti Kaičovu presenetiti z nenadnim naskokom. Japonci so se morali umakniti v Siujan. Dne 19. t. m. zvečer so Japonci z enim bataljonom infanterije in eskadronom konjeničstva zasedli Vafantun na veliki cesti v Liaojan. Sovražni bataljon je zasedel Čunlindzo v dolini reke Tsakhe, deset kilometrov severno od Fenvančena.

Petrograd, 23. junija. General Kuropatkin brzojavlja carju: Sovražnikova črta prednjih straž se je razprostrla 19. in 20. t. m. južno od Sunečena od obrežja do neke gorate pokrajine, vzhodno od železniške proge. Te sovražnikove predstraže sestojijo iz mnogostevilnih konjeničskih oddelkov in pehote. Tudi pogorje vzhodno od železnice sovražnik dobro straži: 20. t. m. ob 5. uri popoldne smo zapazili, da prodirajo močne konjeničske patrulje pod varstvom pehote. V nato nastalih praskah nismo imeli nobenih izgub. Na japonski strani je bilo več mož ubitih in ranjenih. Zapazili smo tudi, da se japonske čete na jugu Vantsiapuce pomnožujejo. Pri Katkabeju na poti od Siujana proti Cantsiu se delajo utrdbe. Na cesti iz Siujana proti Kaičovu je zasedla sovražnikova prednja straža neki prehod med

Pindsiabijem in Pandšanom, 15 kilometrov vzhodno od Liakholena in na južni progi prehod Čapan, 12 km. južno od Liakholena. — Druga brzojavka Kuropatkinova se glasi: Japonska armada, ki prodira proti Kinčovu, koraka dalje proti severu. Kurokijeva armada je nehala prodirati od Siujana, da spravi prednje straže obeh armad v eno črto. V siujanski okolici prodira ena sovražna divizija z več eskadroni in na jugu devet eskadronov, katere ščiti več oddelkov pehote. Vzhodno od Saimači se Japonci na potu proti Kuan-diansianu utrjujejo ter so postavili 18 topov. V vasi Sapinga, ki je močno utrjena, stoji močan japonski oddelek.

London, 24. junija. Nbenih potrdil ni, da bi se bila vršila kakšna velika bitka pri Kaičinu ali Hajčenu. Tu se čudijo, da Rusi tako dobro vedo, kje stoji japonske čete. Tu sklepajo, da Japonci pripravljajo prodiranje, ki je naprejeno proti ruskim pozicijam na železnici med Kajpinom, Hajčenom in Liaojanom, in da bodo Japonci v široki črti s tremi armadami (150.000 mož) šli naprej.

London, 24. junija. »Daily Telegraph« pravi, da se Rusi koncentrirajo pri Hajčenu. Morda se bliža odločilni trenutek. »Standard« poroča: Stakelberg se iz Kajpina umika proti severu. Pričakuje se, da se ustavi pri Dašičao in upre Japoncem. Pri Dašičao se bo baje bila prihodnja velika bitka.

London, 24. junija. Kuropatkin združuje svoje čete pri Hajčenu. Kuropatkin je v Kajpinu in vodi sam operacije. Njegov namen je preprečiti, da pade železnica v japonske roke, kar bi bilo za Ruse jako usodno. Kureki pomika svojo armado proti zahodu, da bo podpiral Nodza pri napadu na Stakelberga in železnico. En ruski oddelek je poizkušal Japonce zavrniti. Razvil se je boj. Rusi so se umaknili proti Kajpinu.

Petrograd, 24. junija. Neki častnik generalnega štaba se je izrazil, da za sedaj še ne pričakuje Kuropatkinove ofenzive.

Berolin, 24. junija. »Berl. Tagebl.« poroča iz Petrograda: Japonci prodirajo od juga proti severu in zahodu, da napadejo Dašičao od dveh strani. Ako se ta operacija posreči, izgubi Koreja vso važnost kot vojno torišče, katero se potem premesti v Niučvan. Kakor hitro se je združil Kuroki z Okom, pričakovati je velike bitke na razsežnosti 50 km. Rennenkampfevi diviziji, Mičenko in Sam-sorov, bosta morali odbiti prvi napad.

Niučvan, 24. junija. Že od včeraj delajo Rusi vzhodno od reke Liao nakope. Kitajci morajo zapuščati svoje hiše, katere rabijo ruske čete. Izdana je bila nova proklamacija, s katero se prepoveduje izvažanje živil proti severu od Niučvana. Močne čete stoji baje pod generalom Kuropatkinom 8 milj od tu, da odidejo bržkone proti Kaičovu.

London, 24. junija. Prihodnje dni se pričakuje poročilo o odločilni bitki, ki se bo bila v bližini Kaičova. Rusi in Japonci so koncentrovali tam svoje čete.

Tokio, 24. junija. V torek je napadlo 4000 Rusov Ayanpienmen, toda morali so se umakniti ter so se vrnili zvečer v Sinkalin. Rusi so imeli pet mrtvecev in 20 ranjencev, japonske zgube še niso znane.

Port Artur.

London, 23. junija. Iz Harbina brzojavljajo, da je v Port Arturju vse v redu. Japonci so izkrcali v Daljnem lokomotivo, da bodo lahko porabili tam zaplenjene vagoni.

London, 24. junija. Zadnji čas so Japonci odposlali proti Port Arturju razven topov tudi mnoge tehničnih čet pred vsem kor zrakoplovcev, ki bodo metali iz zrakoplovov bombe v trdnjavo. Bode imelo to kaj uspeha se ne ve, ker je taka uporaba zrakoplovov v vojne svrhe popolnoma nova.

London, 24. junija. Obleganje Port Arturja se vrši popolnoma normalno. Oblegajoče čete se približajo pod varstvom japonskega topništva vsak dan za nekaj sto metrov.

Čifu, 24. junija. Včeraj ponoči in danes zjutraj je bilo od Port Arturja slišati močno streljanje.

Dunaj, 24. junija. Ministrstvo zunanjih zadev je dobilo danes obvestilo, da se avstrijski vojni ataše v Tokiu, grof Coznet, že mudi pri oblegajočih četah pred Port Arturjem.

Poročilo Nemiroviča Dančenka.

Petrograd, 24. junija. Nemirovič Dančenko brzojavlja iz Kajčova, da je rusko levo krilo že zmagalo; Japonci so zapustili prekope, a ruski vojaki niso hoteli iti naprej, ampak so zahtevali, da jim igra godba. (?) Izgube znašajo 3500 mož in 127 častnikov; mnogi, ki so jih prištevili že med mrtve, so se povrnil; pripovedujejo, da Japonci lepo delajo z ruskimi ranjenci, dokler so navzoči tuji zastopniki; kadar pa zastopnikov drugih držav ni zraven, pa ruske ra-

njenice pretepajo. Eden japonski oddelek je na bojišču ruske ranjence pobijal (?), drugi jih je pa s kitajskim spremetvom pošiljal v ruski tabor. Sovražnik je zvijačno rabil prapor »Rdečega križa«, da bi Ruse preslepil in došel v njihove pozicije.

Z vladivostoškega brodovja.

Petrograd, 24. jun. »Nov Vrem.« priobčuje uradno poročilo o povratku križarice v Vladivostok pozno ponoči dne 20. junija. Z došlih ladij so poslali 9 jap. ranjencev v bolnišnico. Trije so na poti umrli. Bili so z vsemi častmi pokopani v morskem globini; 80 vjetih, med njimi mnogo Angležev, so izpovedali važne podrobnosti. Potem so jih s posebnim vlakom odposlali v notranjo Rusijo. Vjete kitajske kulije so še med potjo spravili na prazno japonsko ladje, ki jo je rusko brodovje srečalo. Poveljnik ruske torpedovke je po tej ladji poslal guvernerju v Hakodate pismo, v katerem se izgovarja, ker ga ne more osebno obiskati. Angleški kapitan je izpovedal, da so v Murovanu naložili moštvo na 12 angleških ladij.

V zrakoplovu iz Port Arturja v Mukden.

Petrograd, 24. jun. Ruska častnika Tuškov in Čelinski z inženirjem Zemlinom sta se v noči 20. junija dvignila z zrakoplovom iz Port Arturja, da neseta pismo gen. Steslja Kuropatkinu. Ze tri noči prej so zaman poizkušali se dvigniti, ker je bil nasproten veter in jasna noč. Četrta noč, 20. t. m., je bila brez zvezd in jugovzhoden veter. Ob 9. uri zvečer so se dvignili drzni zrakoplovci z balonom, katerega vsebina je znašala 800 m³. Hitro so se dvignili v višino 2000 m. Nikjer, tudi v trdnjavi niso opazili, da se je dvignil zrakoplov. Dobro so videli ognje Japoncev okoli trdnjave. Zjutraj ob 3. uri se jim je zdelo, da slišijo pod seboj streljanje topov. Ob 5. zjutraj se je raztrgala megla, in videli so, da iaha med dvema gričema ruska konjenica. Ob pol 7. uri so jih Rusi spodaj opazili in ustrelili nanje mnogo strelav, ki so šli pa vsi mimo. Zrakoplovci so razvili bel prapor, odprli ventile in se spustili dol k ruskim četam, ki so jih sprejele z velikanskim navdušenjem.

Moč generala Kuropatkina.

Ruska armada na bojišču je razdeljena v tri glavne skupine: Prva, najmočnejša, je pod poveljstvom Kuropatkina samega, ima glavni stan v Liaojanu in drži črto Niučvan Sajmadza. En njen oddelek je voj Stakelbergov.

Druga skupina je oblegana pod generalom Stesljem v Port Arturju, in tretja, pod generalom Linjevičem, je v Vladivostoku.

Kuropatkin ima v svoji skupini 100.000 mož pehote, 3000 mož tehničnih čet, 10.000 kozakov in 311 poljskih topov. Ker ni še vsa Kuropatkinova armada združena, se more reči, da ima danes 94.000 pušk in sabelj z 263. poljskimi topovi.

General Steselj v Port Arturju mora imeti več vojakov, nego se je doslej mislilo. Bo jih 33 praporov. Če se odštejejo izgube pri Kinčovu, bi to znašalo 28.000 mož s 56 poljskimi in 400 trdnjavskimi topovi. Mornarjev pa je v Port Arturju 10.000.

Linjevič v Vladivostoku pa ima le 8 divizij in nekaj pionirjev, skupaj 12 do 15 tisoč mož.

Čete, ki so namenjene za pomnožitev Kuropatkinove armade in ki odpotujejo na bojišče, pa znašajo 30.000 mož.

Nevarnosti baltičkega brodovja.

Japonci vedo, da bo baltičsko brodovje zadalo njihovi mornarici smrtni udarec, ako pride srečno na bojišče, zato pa že zdaj poizkušajo in pripravljajo vse, da ga na poti pogube. Japonci so že poslali svoje ogleduhe in agente na kraje, mimo katerih mora pluti baltičsko brodovje. Mnogo Japoncev je prišlo na Svedsko. Tu so prosili švedsko vlado, naj jih pusti, da »študirajo švedsko mornarico«. Vlada jim je to odbila. Sicer so pa Svedi svoje rumene goste jako prijazno sprejeli. V Rusiji se govori, da stojé v švedskih pristaniščih že japonske torpedovke, ki preže na baltičsko brodovje. To pa še ni potrjeno.

Kapitan Boljšev v »Kotlinu« razpravlja o tem in pravi: Baltičsko brodovje na vsi poti ne bo smelo pustiti k sebi nobene ladje na daljavo, iz katere je mogoče izpustiti torpedo. In sicer se bo moralo izogibati vsake ladje, kajti torpede izpušča lahko tudi navaden parnik. Zato bo morale pluti po potih, kjer po navadi ne plovejo trgovske ladje, da ne bo ustavljalo tudi prijateljskih ladij. Ponoči bo moralo pluti brez luči, a po morskimi ožinam le, če bo prepričano, da ni nevarnosti. Japonci bodo gotovo zlasti v morskimi ožinami nastavili svoje peklenke pasti.

Japonski nameni.

London, 23. junija. Iz Odese poročajo, da je prišla skrivna policija na sled neki križarici, radi česar strogo straži tamkajšnje križarice prostovoljnega brodovja. Po solnčnem zahodu je vsaka vez med ladjami in suho zemljo pretrgana. Osebe, ki hočejo po dnevi obiskati častnike, se morajo podvreči osebni preiskavi. — Govori se, da so oblastva zvedela, da iščejo japonski agentje prilike, da uničijo prostovoljno brodovje.

Proti alkoholu v armadi.

Stroge vojne naredbe, proti uživanju alkohola so se na bojišču dobro obnesle. — Rusko vojaštvo je zdaj nenavadno trezno in mirno. Ker vojaki ne smejo piti, so zdaj opojne pijače v Mandžuriji za polovico cenejše, kakor v Moskvi, znamenje, da se več ponuja, kakor pa odjemlje.

Vojna uprava pa skrbi, da dobi vojaštvo dovolj mleka. V guberniji Tomaku je poljedelski minister ustanovil sterilizacijski zavod, ki vsak dan pošilja 1000 litrov mleka na bojišče.

Kuropatkinov časopis.

Kuropatkin je ustanovil v Liaojanu časopis »Vestnik mandžurske armade«, ki ima velikanski uspeh. Njegov namen je, podajati armadi natančna vojna poročila. Vanj pišejo zlasti častniki. Stane na pol leta šest rubljev; doslej je izšlo 6 števk. Tiskarna je v železniškem vozu, ki se bo vozil vedno s poveljstvom armade.

Dnevne novice.

London, 25. junija

Možje in mladeniči, ki ne morete na Brezje — kurite kresove! Na predvečer praznika sv. Crila in Metoda, dne 4. julija bo zbran na Brezjah cvet slovenske mladine. Oni, ki se ne morete udeležiti sestanka, skrbite, da bo ta večer vedela vsa dežela za velevažni sestanek na Brezjah. Kurite na čast Brezmadežni Devici ob 50 letnici, na čast slovenskih blagovestnikov na večer dne 4. julija kresove povsje naši deželi, da ogenj, ki bo gorel v mladeniških srcih na Brezjah, razsvetljuje vso našo domovino. Posejajte posebno vse gore in griče okolu Brezjas plamtečimi kresovi! V tem oziru takoj na delo!

Posebni vlak na Brezje priredi dne 4. julija ribiška dekanija. Udeležba mladinskega shoda bo iz ribiške dekanije jako velika. Doselej je že oddanih 550 vozniških listkov. Čast Ribničanom! Vse dekanije na Slovenskem pomemajte njihovo gorečnost!

Slovenci na Srbsko. Sredi meseca septembra se slovenska akademična mladina udeleži jugoslovanske umetniške razstave v Belemgradu. Pozvani bodo tudi drugi Slovenci, da sodelujejo na tem zanimivem in važnem izletu. Kakor čujemo, pripravljajo v Belemgradu tudi jugoslovanski častnikarski shod. Srbi pošljejo Slovincem nasproti do Siska svoj najlepši parnik »Šumadijo«.

Liberalni nameni. »Slov. Narod« zabavlja tudi proti borni podpori 100 K, ki jih je vendar dovolil ljubljanski občinski svet dekliški šoli v Lichtenurnovem zavodu, ko je Dimnik pobijal predlog, naj se da 200 K. Vsa umazanost »Narod.« stranke se vidi v tem, da ta podpora ni namenjena sestram, ampak za šolske potrebščine deklic-sirot! Ti ljudje, ki imajo vedno polna usta ljubezni do omike in šolske izobrazbe, stotinam sirot ne privošči šolskih potrebščin, dasi je tudi od nasprotnikov priznano, da je šola vzorna! Za nemške šole šteje občina tisočake, a za to slovensko šolo »Narod« ne privošči 100 K! Uboge sestre se mučijo s sirotami, in nazadnje jim morajo še knjige in zvezke same plačevati! »Narod« je pa povedal še več: V interesu njegove stranke je, redovne šole sploh zatreti! Ti ljudje bi vrgli sirote na cesto, da bi le ne bile v redovnem zavodu! Gospodje v uredništvu »Slov. Naroda« so preneumni, da bi spoznali, kolika dobrota je za mestno upravo, da ji ni treba šteti za vzdrževanje treh šol skoro nič denarja. Naj bi bila mestna občina prisiljena, danes vzdrževati te šole — kje bi vzela denar? Za občino te šole napravijo toliko, da mora vsak pošten človek obsojati »Narodovo« bevskanje.

O Riomanjih piše mnogo v »Narodu« zopet oni znani mož, ki je kriv največ ta-

mošnje zdražbe. Govori sicer „mi kmetje“, a vsakdo ve, da on ni kmet. Povedal naj bi še to, da bi bilo že davno prišlo do sporazumljenja v Ricmanjih v zadovoljstvo vseh strani, ako ne bi bili izvestni ljudje začeli gonje proti cerkveni oblasti in se ponujali razkolnikom!

Tečaj za vinogradnike se je vršil 15. in 16. t. m. v Tržišču na Dolenjskem pod vodstvom g. Gombača. Udeležilo se je tečaja nad 70 vinogradnikov; nekateri so prinesli po 5 ur daleč, kar kaže, da so taki tečaji jako potrebni. G. Gombač je praktično in teoretično poučeval o vseh panogah vinorejstva v trtnici mokronoške kmet. podružnice. Mladeniči revnejših starišev so dobili na dan po dve kroni podpore, ki sta jo naklonila kranjska hranilnica in dež. odbor. Bog daj mnogo sadu!

Javen shod bo jutri ob 3. uri pop. v P. lški. Govori dr. Krek.

— **Graziadio Luzzatto** — kje je? Italijanski liberalni listi bi zdaj radi proglasili judovskega advokata in liberalnega voditelja goriškega za norca, torej za nedolžnega pri tolikih sleparijah, ki jih je naredil. A to pač ne pojde. Luzzatto je dobro vedel, kaj dela. Tu eno zanimivo povestico o njem! Zastopal je nekega italijanskega klienta in se peljal v njegovem zastopstvu v laski Videm. Ko pride nazaj, zahteva klient račun. »To je malenkost«, reče Luzzatto, »kdo se bo zmenil za take otročarije!« — »Pa vendar, jaz hočem plačati, vi ste imeli stroške radi mene«, je silil klient. Šlo se je za kakih petdeset kron. Ker odvetnik ni hotel narediti računa, mu je klient poslal v darilo krasen service za čaj, vreden 300 K. A kako se začudi, ko čez nekaj dni dobi pismice od Luzzatta s prošnjo, naj mu posodi — nekaj sto kron. Njegova žena pa, ki je slutila, kaj hoče Luzzatto, je napisala na vizitnico kratak odgovor: »V trenutku nemogoče«. — Graziadio Luzzatto je bil, kakor smo že poročali, oženjen — seveda civilno — z neko kristjano. A poleg tega je imel opraviti z raznimi drugimi ženskami, in take aventure — kakor trdijo strokovnjaki — so včasih jako drage. Žena je šla v kako letovišče, Luzzatto pa tudi, nobel, galanten, fin, sladak in splenden. — Do 30. leta se mu ne more še kaj posebnega očitati, od sedaj mu je pa začelo denarja primanjkovati. N govo politično kričanje, ves njegov italijanski nacionalizem s njegove liberalne fraze — vse je bilo namenjeno v to, da mu kaj nese. — Čudno je, da so klienti Luzzattu toliko zaupali. Izročali so v njegove roke velike svote z raznimi naročili. Luzzatto je vse to spravljal, zdaj pa prihaja na dan, da jih ni dal iz rok. In pri tem se je šlo včasih za več tisočakov! V Gradcu so ga izvolili celo za častnega občana, a vkljub temu je on izdal njihovo stvar, ki jo je prej zastopal, ko je drugod več zaslužil! — V Gorici je bil glava takozvanih „mladih liberalcev“. Njegov namen je bil, da s pomočjo mlajših izpodrine prirejse moče in se polasti njihovega mesta. Njegovo liberalno kričanje mu je doneslo posilanski sedež v deželnem zboru. Italijanska liberalna stranka je upala, da jo Luzzatto visoko povzdigne s svojo popularnostjo, a zdaj vidi, da se je opirala ob sleparja! — Gorica ima od njega svojo električno razsvetljavo, katera bo ostala davkoplačevalec za vse drag spomin na ubeglega kolovodja. Za p taset let so izročili Gorico v roke „talistični“ družbi, katera brezobzirno izkorišča mestno občino. Pogodba je delo Luzzattovo. Koliko je zaslužil, da je tako izdal svoje volivce, se ne ve; poceni tega gotovo ni naredil. V zahvalo ga je družba izvolila za — upravnega svetnika! Goriški volivci bi se morali za glavo prijeti, da so se dali imeti tako za norce — a ne: Luzzatto je bil liberalce, Italijan in jud — slava mu torej! Bogve, ali se bodo zdaj izpametovali!

— **Birma v Senožečah.** Iz Senožeč nam poročajo: „Narod“ je v soboto objavil prismojen dopis o birmi v Senožečah. Dopis je bil skrpan v gostilni, kje ljudstvo imenuje hotel. Kakršen dopisnik, tak dopis. Knezoškofa res ni uradno pozdravila nobena korporacija. Čudno pa to ni, ker tukaj „vlada“ mož, ki strahuje vse. S tem pa ni še dokazano, da vsi Senožečani hvalijo tega mogotea, le boj se ga, zato si javno ne upajo pokazati svojega prepričanja. Ljudstvo vohče spoštuje svojega višjega duhovnega pastirja. Kar pa se tiče plesa, je bil pač jako boren. Nekateri mladi člani gasilnega društva so ob tej priliki hoteli narediti nekaj „kupčije“, pa se jim je skazilo. Iskali so po Senožečah darov, a imeli so iz gubo. Cast nekaterim posestnikom, ki so od slovlili nadležneže. Da bi bili drugi dan godci v Gabrčah škofu zagodli, je neresnično, ker so bili godci že daleč za gorami. Nekaj pa je „Narodov“ pisec pozabil povedati, da je namreč nekdaj napojil nekaj fantov, ki naj bi ponoči razgrajali. „Inteligenci“ povemo, da se je tudi ta naklep izjalovil. Sicer pa vsi razsodni senožečki možje obso-

jajo sirovo nerodnost istih, ki terorizirajo in zapeljujejo ljudi. Upamo pa, da se tudi v Senožečah zdan.

— **Strašna nevihta s točo.** Iz pod Stola. V četrtek, 23. t. m. so se zbrali pogubonosni, črni oblaki nad plodovitim brezniškim poljem. Najhujša nevihta se je privlekla ob 6. uri zvečer s Koroškega črez Smokuške peči. Toče je bilo toliko, da najstarejši ljudje ne pomnijo kaj takega; pod vsakim kapom se je je nabralo skoraj pol metra. Ceste so bile podobne deročim hudournikom vsled strašnega naliva. Najbolj so prizadete vasi: Rodne, Smokuč, Dosloviče, Breznica. To je še sreča, da je bila toča bolj drobna, sicer bi ne bilo ostalo niti lista na drevesu. Celo očak Stol je toliko teče dobil na svoja stara pleča, da je kazal Breznici božično sliko. Vihar je preprečil zažiganje krasov.

— **Nemško avstrijsko planinsko društvo** je popravilo svojo kočjo, imenovano Valvazorjevo zavetišče pod Belšico, mimo katere se vije pot na Stol. Koča je bila že tako slaba, da se je moral vsak turist bati za svojo kočjo, če se je izbral prenočišče pod rušeno se streho nemške kočje. Čuje se, da hočejo Nemci sedaj prekrstiti zavetišče v Valvazorjev hotel, ker so nekoliko zamašili strgana rebra svoje kočje. Želeli bi bilo, da bi tudi slovensko planinsko društvo postavilo kočjo na Stolu, katerega vsled njegove prekrasne flore pohaja vedno več slovenskih turistov. Doslej je moral vsak turist, ki se ni hotel zaupati nemški gostoljubnosti, prenočiti v zabrezniki planini pri originalnem Čehlovem Jožu.

— **Iz Celovca** poročajo, da je ondi vsled zastrupljanja krvi umrl artilerijski stotnik Rihard pl. S mekal.

— **Meso v Gradcu** V graškem občinskem svetu je bila burna razprava, ker je tržni komisariat dal pri prodaji mesa glede doklade prosta roke. Dr. Schacherl je ostro napadal tržni komisariat, češ, da se je cena živine znižala za 2 kroni pri 100 kg., trž. komisariat je pa nastavljal v novih svojih določbah cene za 8 vinar. dražje, kakor prej. Predlagal je, naj se proti dotičnemu uradniku uvede takoj disciplinarna preiskava in naj se odloči trž. komisariata preklči. Kočno se je pridružil županovemu mnenju, naj odsek zadevo preiskuje. — Radi predrage prodaje mesa so bila v Gradcu odpovedana stojišča trem mesarjem.

— **Stavka zidarjev v Trstu.** Iz Trsta poročajo, da je 24. t. mes. dopoldne 900 na shodu zbranih zidarjev sklenilo, nadaljevati stavko. Okolu 800 zidarjev je dosedaj zapustilo delo.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je sprejela ravnar od tvrde J. Perdana v Ljubljani kot prispevek od prodaje Cirila in Metodovih vžgalic znatno svoto 600 K; tudi je sprejela, kakor se je v izkazu daril že objavilo, od prodaje platna 200 kron, dalje od prodaje Cirila in Metodovega mila 400 kron. — Slovenci in Slovenke, se gajte le po izdelkih družbe sv. Cirila in Metoda, ker naklanjate s tem temu najvažnejšemu narodnemu društvu znatne dohodke!

— **Konkurenca prekmorskih družb.** Cunard črta je sklenila znižati ceno za III razred z Angleškega v New York na 15 dolarjev. Tudi vsa ostala morskata pristanišča v Evropi bodo znižala cene. „Daily Telegraph“ poroča, da je s tem zadala družba Cunard ostalim konkurenčnim družbam, ki so prišle s tarifnim bojem, občuten udarec. Od sedaj se bodo lahko vozili izseljenci za polovico ceneje v Ameriko, kakor so se do sedaj. Mnogi revnejši izseljenci v Ameriki bodo porabili to priliko, da obiščejo svoje v Evropi. V Liverpoolu so mnenja, da bode prišlo med konkurenčnimi družbami sedaj kmalu do sporazumljenja.

— **Utopljenca** Luka Jermana so našli pri Sv. Križu.

— **Poroka.** Iz Moravč se nam poroča: V ponedeljek je bila v prijazni in lepo ozaljšani cerkvi Matere Božje na Driji poroka baronesa Elize Minutillove z mornariškim častnikom baronom Maksom Danbelsky. Nekaj za nas zanimivega so bili mornariški častniki v svojih lepih uniformah. G. dekan je v izbranih, za poročence in vsa visoko gospodo prav primernih besedah pojasnil svetost in imenitost zakramenta sv. zakona. — Ta dan je imela dosti posla naša, na prizadevanje g. viceadmirala ustanovljena brzojavna postaja, prišlo je nad 200 brzojavk.

— **Kresen večer** so napravili cerkniški tamburši sredi trga pod starodavno lipo ob bengalični razsvetljavi in z lampi jončki. Prirednja je bila gospoda in priprosto ljudstvo, vse je hvalilo izvežbanost tamburškega zbora v tem kratkem času. Gotovo so tržani hvaležni za duševni užitek in želijo še kaj takih večerov.

— **Izlet v Skočjan** pri Rakeku priredi postojnska čitanica na praznik sv. Petra in Pavla, dne 29. t. m. Sestanek je ob 1/4 uri pri škocijanski kapeli poleg na-

ravnega mosta. Sodeluje postojnska godba, za pijačo in mrzla jedila je preskrbljeno. V slučaju dežja se izlet preloži na nedeljo, dne 3. julija.

— **Iz Šoštanja** se nam poroča, da se je zahvalna sv. maša za slovensko zmago vršila v Stralah. Daroval jo je gosp. dekan Lempl, katerega je ljudstvo navdušeno pozdravljalo. Vse je vedno bolj ogorčeno nad izdajalskim dejanjem g. Govediča. Kakršen mož, tako delo! Več prihodnjč!

— **Odvetniški izpit** je napravil v Trstu g. dr. Gjurjo Červar.

— **Promoviran** je bil na graškem vseučilišču cand. med. g. Ferdinand Trenz. sin tukajšnjega drž. pravdnika, doktorjem zdravilstva.

— **Moža umorila.** Tržaški porotniki so oprostili 29letno Marijo D'Amico, ki je v Trstu umorila svojega moža. Porotniki so bili soglasno mnenja, da ni bila pri zavesti, ko je izvršila umor. Mož je ž njo silno sirovo ravnal. Hotel je oskruniti tudi svojo 19 mesecev staro hčerko. Marija D'Amico je dejala, da je hotela ustreliti sebe in hčerko, a je zadela moža. Svojega osem let starega sina je pred leti njen mož tako mučil, da je umrl, njej pa pretel: »Ako ne molčiš, s teboj isto storim.« Mar. D'Amico je branil dr. Beitner, ki je nastopil v talarju, ker to dovoljuje sedaj odvetnikom določba ministrstva.

— **Speči zajec.** Na travniku A. Petelina v Preserju so te dni kosili s strojem. Neki zajec je tako trdno spal v travi, da ni čutil bližajočega se stroja, ki mu je odtrgal glavo in obe nogi.

— **Kongres hrvaških pekov** bo 10. in 11. avgusta v Zagrebu.

— **Volitev rektorja na graškem vseučilišču.** V petek, dne 24. t. m. je bila na graškem vseučilišču volitev rektorja. Izvoljen je bil rektorjem profesor pravoslavne fakultete dvorni svetnik vitez Lušin, dasi bi bil moral vsled starega običaja rektor postati profesor na bogoslovni fakulteti.

— **Otvoritev Pekla pri Borovnici** bo v sredo, na praznik sv. Petra in Pavla. »Slovensko planinsko društvo« priredi ta dan izlet ob tri četrti na 1. uro popoldne z vlakom v Borovnico, odkoder odidejo v Peko, kjer se slovesno otvori novo nadelana pot, mostiči in stopnice k slapovom. Ta krasna soteska je bila dosedaj le malokomu znana in tudi težko pristopna, zdaj pa pridobi brezdvomno veliko obiskovalcev. Za jed in pijačo je obilo skrbjeno v Peklu in Borovnici. Dobrodošel je pri otvoritvi vsak prijatelj narave in »Slovenskega planinskega društva«.

— **Romanje s Trsata v Loret.** Iz Reke se nam poroča, da parobrod ne odide, kakor je bilo naznanjeno, ob 7. uri na večer, ampak ob 4. uri popoldne, dne 5. julija, in sicer zato, ker se parobrod ustavi še drugod. Parobrod mora torej preje odpluti, da romarji dobita vlak. Oglasila se sprejemajo še do konca meseca, ker se je romarjev oglasilo za en parobrod preveč, a za dva premalo.

— **Duhovne vaje** morejo opravljati gospodje duhovniki tudi letos pri oo. jezuitih posebno meseca julija, avgusta, septembra in oktobra. Slobodno se oglašajo za kateri teden koli. Začetek bo redno v ponedeljek zvečer ob šestih. — Naslov pri oglasih bodi: Predstojništvo oc. jezuitov.

— **Pojasnilo.** Z ozirom na poročilo iz Cerknice z dne 21. maja opozarjamo na našnjo izjavo, v kateri pogorelec g. Jakob Meden izjavlja, da je popolnoma zadovoljen z odškodnino, ki mu jo je izplačala tržaška zavarovalnica. S tem popravimo dotično poročilo.

Ljubljanske novice.

Kegljanje na dobitke, katero je priredilo »Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem« v korist društvene blagajne v gostilni »Na Osoja« na ljubljanskem Gradu, se konča jutri istotam z vrtno veselico, katere začetek je določen na 4. uro popoldne in pri kateri sodeluje iz prijaznosti oddelke slavnega pevskega društva »Slavec«, kakor tudi popolna »Društvena godba«. Vstopnina k veselici znaša za nečlane 40 vin. Vočigled dobrodelnega namena vabi odbor p. n. občinstvo najljubše k tej prireditvi.

Cenejšje meso. S 1. julijem bo cena govejega mesa v Ljubljani: kg. prve vrste 1 K 48 vin. (sedaj 1 K 60 v.), druge vrste 1 K 28 vin. (sedaj 1 K 40 v.), cena tretje vrste mesa pa ostane nepremenjena, torej 1 K 20 v. S tem, da mesarji ne znižajo tudi cene tretje vrste mesa, občinstvo ne bo zadovoljno. — Radi draginje mesa se je konzum mesa v Ljubljani znatno znižal.

Mesarji v Ljubljani so pobili od 13. do 18. t. m.: Ivan Ačič 2 vola, Jožef Anžič 1 vola in 1 kravo, Marija Černe 9 volov in 1 bika, Jagrovi dediči 11 volov, Ivan Kočar 1 vola, Ivan Kopač 2 konja, Ivan Koprivec 3 vole, Jožef Kozak 8 volov, Milan Kozak 4 vole, Ivan Košenina 9 volov in 1 bika, Franc Lovše 2 vola, Martin Kralj 2 vola,

Alojzij Kunej 2 vola, Andrej Maržan 5 volov, Ivan Podivaunik 4 vole, Jožef Podkov 2 vola, Ivan Porenta 1 vola, Ana Primo tri vole, Anton Prusnik 3 vole in 2 kravi, Anton Patrih 3 vole, Franc Sever 2 vola, Jožef Tomi 3 vole, Julija Urbas 2 vola, Anton Zupan 2 vola, torej 84 volov, 3 krave, dva bika in 2 konja. Dalje je bilo zaklanih 80 prasičev in 124 telet.

Kegljanje na dobitke se bode vršilo na Koslerjevem vrtu povodom veselice pavskega društva »Ljubljana« in se prične jutri, v nedeljo, dne 26. t. mes., ob 9. uri dopoldne, ter traja do 9. ure zvečer in se nadaljuje po istem redu na praznik; 29. t. m., v nedeljo, 3. in 10. julija. — Dobitki: Prvi 30 kron za največ kegljev, drugi 12 kron, tretji 10 kron, četrti 15 kron za največ serij. Sarija treh lučav stane 10 novč. Odbor.

Vrtni koncert. Društvo za medsebojno podporo v slučaju smrti železniških uslužbencev v Ljubljani priredi v soboto, dne 2. julija t. l., na restavracijskem vrtu južne železnice koncert, pri katerem svira polnoštevila društvena godba. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 vinarjev. Ker je čist dobiček namenjen društveni podpori blagajni, se hvaležno sprejemajo preplačila. Za obilen obisk se priporoča odbor.

Ruski gost v Ljubljani. Ruski cesarski gozdni uradnik Jakovlev je prišel iz Petrograda v Ljubljano, da prouči pogodbovalni vrt v Gradšču in pogozdovanje Krasa na Notranjskem.

Mučenje živine. Včeraj je prišla mestna policija Janeza Habjana iz Brezja pri Litiji, ki je imel na vozičku v mali ograji tri teleta, eno tele je moralo stati na ostalih dveh.

Cirkus Anton Kočka ki pravi, da je »prvi slovenski cirkus«, bo pričel danes v Lattermannovem drevoredu s svojimi predstavami.

Razglas magistratov. V občini Rašica, o kr. političnega okraja Kamnik, pojavila se je kužna bolezen steklin, radi katere se je za občine Rašica, Trzin, Loka pri Mengšu, Vodice in Smartno pod Smartno goro za dobo od 10. junija do 10. septembra 1904 zaukazala pasja zaprtja. V tem času mora imeti v imenovanih občinah vsak pes proti popadanju varni nagobčnik, sicer bi ga konjač vjel in pokončal. Na to odredbo opozarjajo se oni, ki nameravajo s svojimi psi iti v omenjene občine.

Veselica v Rožni dolini je bila 19. t. m. res velikanska. Veselični odbor izraža zahvalo vsem sejmajem, osobito ljubljanskim, gasilnemu društvu z Viča, ki je skrbelo za red, in čitalnici Vič-Glince; posebe še pevskega društva »Slavec« in gospicam iz Rožne doline, ki so podpirale odbor. Hvala tudi raznim godbam, osobito mestni društveni. Prebitek dohodkov se porabi za olepšavo Rožne doline.

Društvena godba priredi jutri dopoldne zajtrkovalni koncert na vrtu »Narodnega doma«. Začetek ob 10. uri. Vstop prost.

V Ameriko je šlo predčerašnjim z južnega kolodvora 19 Kranjcev, iz Amerike se je pa vrnilo 32 Kranjcev.

Vojaški koncert je jutri ob pol 12. uri v »Zvezdi«.

Naznanjeni koncert v restavraciji »Novi svet« se danes v soboto ne vrši. Koncert je preložen na 9. julija, kar naj občinstvo blagohotno vzame na znanje.

Občni zbor Št. Jakobske - Trnovske podružnice sv. Cirila in Metoda bo dne 4. jul. 1904 v »Narodnem domu« v sobi družbe sv. Cirila in Metoda ob 7. uri zvečer. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Opozorjamo na današnji oglas gospoda Plautza, ki posreduje pri prodaji knezoškofijskih in Delcottovih stavbišč.

Musica sacra. V nedeljo, 26. jun. (sveta Janez in Pavel, mučenca) velika maša v stolni cerkvi ob 10. uri: Slavnostno mašo opus 26. zložil Janez Meurer, graduale »Ecce quam bonum« Anton Foerster, k ofertoriju »Offertorium« K. H. Rink.

Hrvatsko društvo »Kolo« v Ljubljani priredi dne 10. julija t. l. v restavraciji pri »Črnem orlu«, Gosposke ulice št. 3, za svoje podporne člane koncert z obilnim sporedom. Začetek točno ob 8. uri. Vstopnina za nečlane 40 v. — Velika vrtna veselica je 15. avgusta t. l. na Koslerjevem vrtu. Prosiyo se cenjena društva, da se blagovole na to ozirajo.

Župan Hribar je izdal oklic na prebivalstvo, naj povodom sokolske slavnosti okraši svoje hiše.

Poročena sta bila danes gosp. Mirko Zinnauer, veleposesnik in učitelj pri sv. Jakobu v Slov. Goricah in za oni kraj imenovana poštna ekspedientica g. Kronoslava Kuralt-ova iz Ljubljane. Čestitamo!

Umrli so: v Ljubljani: Jera Valjavec, zasebnica, 67 let; Aleksander Stixa, pisar, 68 let; v bolnici: Fran Cervič, čuvaj, 55 let, srčna hiba.

Književnost in umetnost.

* **Posiv!** Odbor »Matiče Slovenske« je izvolil v seji dne 28. marca t. l. odsek, ki naj pripravi vse, kar je treba za izdavo »tehničnega nemško-slovenskega slovarja«. V ta namen se obraca ta odsek do vseh, ki so morda še nabirali ali še nabirajo tehnične izraze, bodisi med narodom, bodisi p. tiskovinah, s prošnjo, da mu blagovolijo svoje zbirke dati na razpolaganje ali mu vsaj naznaiti, kakšne zbirke imajo, t. j. kakšne tehnične stroke spadajoče in kako obširne, in ali bi jih bila volja nabrati gra- divo v porabo prepustiti »Slovenski Matici« za slovar, ki se ima o svojem času izdati. Depisi, tihoči se te stvari in »biske naj se pošiljajo »Slovenski Matici« v Ljubljano. — Pripravljalni odsek za izdavo tehničnega slovarja.

* **»Za resnico«.** Spisali slov bogoslovci. Uredil Andrej Orehek. — V Ljubljani 1904. — Tiskal. Katol. tiskarna. — Idali in založili slovenski bogoslovci. — Ravno kar je izšla ta krasna knjiga, ki je najlepše izpričevalo velike marljivosti naših bogoslovcev. Ker bomo o knjigi še obširneje govorili, podajemo danes samo njeno vsebino: Leopold Turšič: O duši, ki se je vrnila. Pesmi. Ljubljana. — M. Slav: T. be, or not to be... Dunaj. — V. Žolgar: Ali je materija večna? Maribor. — Jernej Pavlin: Evolu- cijska razlaga religije. Ljubljana. — Anton Vadnal: Stvarniku najlepši dar. Ljubljana. — Jern. Pod- bevšek: Avtentijske evangeljskih dejstev. Ljubljana. — Fran Ks. Gri- vec: Kristus pred sodnjim ato- lom moderne kritike. Innsbruck. — I. Mohorov: Dve sliki. Gorica. — Jer- nej Pavlin: In nato skalo bom se- zidal svojo cerkev. Ljubljana. — Fr. Ksav. Lukman: Teizem in mo- ralni red. Rim. — Anton Bark: Kri- stus in delo. Maribor. — Josip Sreber- nič: Stankotov greh. Crtica. Rim. — I. Mohorov: Iz tajan umetniškega sveta. Crtica. Gorica. — Andrej Orehek: Za resnico. Dramatični prizori. Ljub- ljana. Slike: Naslovna slika (na ovitku). — Risal Ivan Kogovšek, bogoslovec v Ljubljani. — Izvirne vinjete. — Skladbe: Couplet XIX. prizoru v pisu »Za resnico« č. g. F. Kimovec. Bled. Pisem k XXI. prizoru v pisu »Za res- nico« preč. g. Jak. Aljaž Dovje. Dneva nam pripelji žar... preč. g. Jakob Aljaž Dovje. Naša zvezda... preč. g. Jakob Aljaž Dovje.

* **Romeo in Julija.** Svetovne slave žaloigra Šekspirjeva. Poslovenil Ivan Cankar. Cena K 1.40, po pošti K 1.50. Tiskala in založila »Goriška tiskarna« A. Gabršček. Strani 170.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Železniška nesreča na Špan- skem. Med Calamacho in Luco je začel gorati brzovlak. Kakor poročajo, je pone- srečilo 30 oseb, večinoma orožnikov. — Dva milijona za eno obleko je dala gospa Laos Anderson v Londonu. — Samomor devetletne deklice. Devetletna hčerka tovarnarja plina Pro- kescha v Budimpešti je radi slabega šol- skega spričevala ušla staršem. Policija jo je prišla. Deklica je nato skočila s tretjega nadstropja v globočino in se ubila. — Vsa družina se je ponesrečila. V Aradu na Ogrskem sta 23. t. m. gnala dva otroka posestnika Sörössa napajati konje. Konja sta otroka vrgla raz sedla v vodo. Njijun oče, ki je stal ob bregu, jima je hitel na pomoč, a utonili so vsi trije. Mati pa, ki je stala na bregu in videla vse to, se je tako prestrašila, da jo je zadel mrtvoud in je čez nekaj ur umrla.

Umor v sodnijski dvorani. V Nea polju je zapeljal konjenik Giovanni Lepore 18letno krasotico Ano Devoglio pod obljubo zakona, ne da bi sedaj hotel kaj o tem ve- deti. Oslaparjenka mu je raditega grozila, da ga usmrti, ako se snide z njim. Nato je deklica tožila Leporeja radi zapeljavanja. Ko je vstopila Devoglio v sodno dvorano ter zapeljala Leporeja, skočila je k njemu ter mu zasidila bodalce v srce, da je na mestu umrl. Nato se je dala mirno odpeljati v za- por ter bila zelo zadovoljna, da se ji je po- srečilo, usmrtiti svojega zapeljivega.

Tragičen samomor. Iz Madrida po- ročajo, da si je v neki tamošnji vasi končal kovač Francišk Toledo življenje na grozo- vit način. Sel je ponoči na pokopališče ter odstranil z groba svoje pred kratkim časom umrle žene težko kamenito ploščo. Nato je odprl kratin pokrov, se vlegel vanjo ter si prestrelil glavo. Ko so nato došli pokopa- liški pazniki, zapazili so samomorilčevo truplo poleg njegove žene.

Velik shod prirede 9. in 10. julija češki katoliški kmetje na S. etji gori pri Pfi- bramu. Na tem po vsem Češkem znanem

romarskem kraju bodo govorili zastopniki kmečkoga stanu o svojih razmerah in skle- pali o organizaciji katoliškega ljudstva v če- škem kraljestvu.

10 let ni spal. Neki mesar iz North Trentona v Združenih državah ni 10 let za- tlenil očesa. Pred 16 leti se je pri njem prvič pojavila nespečnost. Od tedaj je po- stajala ta bolezen vedno hujša, dokler se ni pred 10. leti nekega jutra vzbudil ter nikdar več zaspal. Vsi pripomočki so bili brez uspešni. Vleže se med 10. in 12. uro ter vstane med 4. in 5. uro, ne da bi zaspal. Vendar pa je popolnoma zdrav in krepak. Vsek dan je trikrat ter ni bil še nikdar resno bolan. — Tako vsaj poroča neki ame- rikanski list.

Žetev v Srbiji. Iz Belgrada poro- čajo, da so se žita znatno zboljšala valed obilnega dežja, ki je padel zadnje dni po vsej Srbiji.

Angleški kralj na potovanju.

Angleški kralj je nastopil potovanje v Kiel, kjer se snide z nemškim cesarjem. Čeprav popotovanje angleškega kralja nima političnega namena, bode vsekakor g-tovo imelo tudi v politiki posledice. Nemški po- litiki se čutijo vkljub trozvezi osamljene in zato iščejo zblizanja z Angleško. Angleški kralj ni sicer tako prijazen Nemčiji, kakor je bila njegova ranjka mati Viktorija, a vendar ga smatrajo za Nemčiji prijaznega vladarja. Angleški vladarji pa nimajo moči, da bi uredili po svoji volji zunanjo politiko, in javno mnenje na Angleškem ni še poza- bilo, da je Nemčija simpatizovala z Buri proti Angležem.

Telefonska in brzovarna poročila.

Zopet velika ruska nesreča pred Port Arturjem?

London, 25. junija. (Kor. urad.) Reu- terjev urad poroča iz Tokia: Togo po- roča, da se je v četrtjek pred Port Arturjem vršila bitka, v ka- terise je potopila ruska oklop- nica oblike »Peresvjeta«. (Rusi imajo tri oklopnice te oblike: »Peresvjeta«, »Pobjeda« in »Oslablja«, katere pa ni v Vzhodni Aziji. Gra se torej za »Peresvjeta« ali »Pobjeda«, ki imata vsaka okolu 14.500 konjskih sil, vsaka okolu 780 mož po- sadke in vsaka 70 topov. Ured.) Dalje po- roča Togo, da s tavnem boju po- stali dve ruski ladji za boj nesposobni, in sicer oklopnica oblike »Sebastopol« in križarica oblike »Di- ane«. (Oklopnica je »Sevastopol« ali »Pol- tava«. »Petropavlovsk«, ki je bil tudi te oblike, se je že prej potopil. Te oklopnice so močne do 11.840 ton in imajo okolu 650 mož posadke. Velike križarice oblike »Diane« so v Port Arturju še štiri in imajo od 6700 ton (»Diana«) do 12.800 ton. Ko- riko je na tem japonskem poročilu resnice povedalo bo rusko uradno poročilo, katerega pa še ni. Ured.)

Petrograd, 25. junija. Neprijetno je presenetilo tukajšnje kroge, da je iz Port Arturja ušel kitajski inženir Ho, kateri je sodeloval pri zgradbi vseh utrdb in ki pozna natančno vsa slaba mesta trd- njave. Inženir Ho je od Rusov zaslužil za te zgradbe toliko, da je postal milijonar. Ni dvoma, da je Ruse izdal. Portarturske utrdbे pozna tako natančno, da jih Japon- cem lahko na pamet nariše. Rusi pravijo, da je izguba tega človeka za Port Artur hujša kakor pa izguba ene vojne ladje.

London, 25. junija. Vsa poročila z bo- jišča kažejo, da se pripravljajo važni do- godki, dasi se o stališču japonskih čet ne more iz poročil izvedeti podrobnosti — vled čuječnosti japonske cenzure. Iz vseh poročil sledi, da korakajo japonske armade k ne- kemu skupnemu cilju. »Times« je priobčila poročilo, da je Kuroki že zapustil svoje glavno taborišče v Fenvančenu, iz brzovajve pa ni razvidno, kako daleč se je pomaknil proti Rusom. Nekateri listi imajo poročila, da so Japonci Kaičov po krat- kem boju že zasedli ter da je pri tem deloval že del Kurokijeve armade. Liao- jana Japonci še niso zasedli.

Jesenice, 25. junija. Včeraj so se zgo- dile tu tri nesreče, dve v predoru, ena v tovarni.

Mürzschlag, 25. junija. Pogreb okrajnega glavarja p. l. Her v a y a, ki se je radi afere svoje žene ustrelil, bo jutri.

Praga, 25. junija. Češki agrarci skli- cujejo za jutri protestni shod proti zadnjemu okrožnemu mladočeškemu zaupnemu shodu.

Frankobrod ob M., 25. junija. Pisa- telj Viljem Jordan je umrl.

Sofija, 25. junija. Tu ne bo več srbske agencije, ampak srbsko poslani- štvo, katero bo vodil Sveta Simić, vnet zagovornik balkanske zveze.

Rim, 25. junija. Včeraj so slovesno v navzočnosti kraljevi prenesli ostanke Um- bertove v Panteon. Duhovščina je opravila pogrebne obrede.

Verona, 25. junija. Včeraj so slovesno praznovali obletnico bitk pri Kustoci, San Martinu in Solferino. Navzoč je bil tudi av- strijski konzul. Pri grobeh so bili cerkveni in vojaški govori

Našim somišljenikom!

Z današnjim dnem je pričel potovati g. **Josip Grošelj**. Od- potoval je najprej na Gorenjsko. Prosimo svoje p. n. somišljenike, naj ga prijazno podpirajo.

Katol. tiskovno društvo v Ljubljani.

Meteorološki poročilo.

Stacija nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opa- rovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po (soli)	Vetrovi	Nebo	Sladina v mm
24	9. zveč.	735.4	19.3	sl. jz.ah.	jasno.	
25	7. zjutr.	733.0	17.2	sl. svzh.		0.0
	2. popol.	730.8	25.1	p. m. jz.ah.	del. jasno.	
Srednja večerajšnja temperatura 20.2° norm. 18.7°						

Dunajska borza

dne 20. junija.

Skupni državni dolg v notah	99.80
Skupni državni dolg v srebru	99.80
Avstrijska zlata renta 4%	117.95
Avstrijska kronska renta 4%	99.80
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	90.5
Ogrska zlata renta 4%	118.05
Ogrska kronska renta 4%	97.15
Ogrska inv. renta 3 1/2%	88.90
Avstro-ogrsko bančne delnice	16.15
Kreditne delnice	612.50
London vista	239.32
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.27 1/2
20 mark	23.45
20 frankov	19.—
Italijanski bankovci	95.—
Č. kr. cekini	11.31

Zahvala.
1102
Za mnoge dokaze iskrenega sočutja med boleznijo in ob smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne matere, oziroma stare matere, prababice, tete in tašče, gospe
Antonije Blumauer
roj. Urbas
zasebnice
za številno udeležbo pri pogrebu drage pokojnice, kakor tudi za krasne daro- vane vence izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec najiskrenejšo in najtoplejšo zahvalo.
Ljubljana, dne 24. junija 1904.
Globoko žalujoči ostali.

Zahvala.
1101
Za mnogobrojne tolažiljive izraze blagega sočutja o priliki dolgotrajne bolezni in ob bridki izgubi našega presrečno ljubljene soproga, oziroma očeta, gospoda
Vincenca Stoparja
ter za podarjene prekrasne vence na krsto, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k večnemu počitku izrekamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znanec svojo odkritosrečno, naj- topeljšo zahvalo.
Slovenji Gradec, 13. junija 1904.
Žalujoča rodbina Stopar.

Sprejme se 1094 3—1
dober delavec
srednje starosti, ki bi bil poraben za vsako delo. — Več pove upravništvo »Slovenca«.

Medicinalni konjak 50—27
1393
garantirano pristni vinski destilat pod stalno kemično kontrolo.
Destilerija
Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenice K 5—
1/2 „ „ 2.60.
Dobiva se v vseh bolj- ših trgovinah.

Konces. realitetni prometni biró
IV. N. Plautza
Ljubljana, Rimska cesta 24
priporoča v nakup posestva na deželi, hiše v mestu, stavbinske parcele in kot posebno ceno takozvano 1090 3—1
Delcott-ovo in knezoškofijsko stavlšče.

Nikakih sivih las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega
nucina
(zak. zajamčeno) 1098 52-1
1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo iz- bornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne iz- gubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri Fr. Vi- teku & Comp., Praga, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogueriji A. Korbarja.

Zidarska opeka
(ročno delo)
se dobi v vsaki množini najboljše kakovosti po najnižjih cenah pri
Ivanu Zabret-u, opekarna Bobovk
935 5—5 pri Kranju.

Stanovanje
z dvema sobama, predsobo, kuhinjo, jedilno shrambo, drvarnico v I. nad- stropju se odda takoj ali za 1. avgust v Hradskega vasi št. 1 pri Dolenjski mitnici.
1095 3—1

Naprodaj je
lepa zidana hiša št. 20
v Zg. Kašlju pri D. M. v Polji.

Hiša ima veliki dve sobi, dve kuhinji, dve kat. prostorno vežo, vse v jako dobrem stanu ohranjeno. Poleg hiše je vodnjak in prostoren vrt. Hiša je pripravna za vsak obrt, posebno za gostilno.

Prodaja bo iz lasne roke dne 3. julija 1904 ob 4. uri popoldne na licu mesta.
Vabijo se mnogi kupci.

Franc Kocjan, 1068 3—3
posestnik v Zg. Kašlju št. 20 pri D. M. v Polji.

MATTONI & CO.
GISSHÜBLER
naravno
alkalična kislina
je
najboljša mizna in osvežu- joča pijača, 38 23
katera je preskušena pri kašlju, vratnih boleznih, želod- čnem in mehurnem kataru.

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastojni in franko.
Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospekti zastojni in franko.
V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih posestnikih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.
Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v Ljubljani.

Izjava.

Jaz podpisani **Jakob Meden**, posestnik v **Cerknici**, izjavljam s tem, da je prišla notica v „Slovenca“ z dne 21. majnika t. l. pod rubriko „Iz cerkniške okolice“, katera se glasi: „Tržaška zavarovalnica je utrgala pogorelcu Jakobu Medenu 800 K za ostali zid“ **brez moje volje in vednosti v list.** — Ker bi se mogla ta notica smatrati tako, kakor da bi bila tržaška zavarovalnica c. kr. priv. assicurazioni generali, pri kateri sem bil zavarovan, meni storila kako krivico, **čutim se dolžnega izjaviti, da sem s poračunjenjo odškodnino, povzročeno po požaru z dne 10. aprila t. l. popolnoma zadovoljen.**

Račun škode sta sestavila g. **Josip Jarc**, veleposestnik iz Medvod in pri deželnem sodišču v Ljubljani zapriseženi cenilec kot izvedenec zavarovalnice in od mene izvoljeni izvedenec stavbinski mojster gospod **Janez Ronko** v popolnem sporazumu in mi je zavarovalnica še višjo svoto priznala, kakor sta jo določila izvedenca.

Vrhu tega pride v poštev okolščina, da sem imel v polici zavarovano le hišo, zavarovalnica pa mi je tudi odškodnovala blagohotno za škodo na gospodarskem posloplju, ter da sem imel pod streho klajo, ne da bi bil to večjo nevarnost zavarovalnici naznanil.

Jaz moram torej imenovani zavarovalnici za njeno kulantno postopanje izreči le javno priznanje in jo najboljše priporočati.

V Cerknici, dne 16. junija 1904.

Vidli in potrdili:
Občinski urad v Cerknici.

Jakob Meden
v Cerknici št. 7.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150-37

Na Bledu 1080 2-2
v dependenci hotela
„Toplice“
ordinira
vsake soboto
zobozdravnik
Dr. E. BRETL.

2 lepi stanovanji
in
lokal c. kr. pošte
v Spodnji Šiški
se odda takoj v najem.
Istotam je naprodaj tudi
blagajna-Wertheimerca
Josip Vodnik
1085 2-2 v Spodnji Šiški.

Gospodarsko in kon-
sumno društvo
== v Cresu ==
(Kvarnerski otok)
prodaja
po 100 K hektoliter svoje
izborna naravno olivno
olje 1037 8-3
lastnega pridelka.
Prevoznina in posoda na stroške
kupca.
Na zahtevo pošilja vzorce.

Prodajalka začetnica,
zmožna slovenskega in nemškega jezika,
1089 4-3 išče službe
na deželi ali v mestu.
Naslov: A. P. Poste rest., Kranj.

Muhe so zopet sitne!
Onesnažijo stanovanje in jedila, prenašajo bolezen od bolnikov in mrličev, od izmetkov in mrhovine, trpinčijo človeka in živino. 949 22
Nastavite povsod ameriško nastavo za muholov

„TANGLEFOOT“
En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:
EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Prav dobro ohranjena 1060 2-2
pisarna
s stekleno steno, plačilna miza
ter več rabljenih pisalnih miz so
poceni na prodaj pri trvdki
ANTON KRISPER,
trgovina z galanterijskim blagom.

Dr. Démeter vitez Bleiweis-Trsteniški

strokovni zdravnik za notranje bolezni in za bolezni v nosu in vratu

na Resljevi cesti št. 7

ordiniral bode od 1. do 31. jul. le vsako soboto

od 10. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. popoldne.

1079 2-1

Dr. Ivan Geršak
c. kr. biležnik v Ormožu
išče
uradnika
spretnega delavca v zemljeknjižnih poslih. Ponudbam
naj se pristavi visokost zahtevanega plačila.
1099 3-1

Ob priliki prošenja sv. Janeza Krstnika
== in 50letnice trnovske cerkve ==
v nedeljo, dne 26. junija t. l.
Velika veselica s koncertom
v gostilni pri »Črnetu«, Konjušne ulice šte. 2 (pri Drelsetu).
Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost.
Točila se bodo pristna vina A. Zajca in Puntigamsko marčno pivo.
Za okusna gorka in mrzla jedila ter točno postrežbo je skrbnjeno.
K mnogobrojnemu obisku vabi z velespoštovanjem
Ludovik Črne, gostilničar.

Hočete li dolgo živeti
In se veseliti dobrega zdravja? Da to dosežete, skrbite za zdrav želodec in vedno urejeno prebavo.
Kdor si je pokvaril ali prehladil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedili in pijačo, najde gotovo pomoč v

Germanovi življenjski esenci
ki se uporablja z največjim uspehom pri: pomanjkanju sili, slabem želodcu, pehanju, gorečici, zgagi, slabosti, glavobolu, omotici, krčih, zaprtju, haemorrhoidih (zlati žili). Po preobrem obedi, posebno po tolstih in težko prebavljivih jedilih odstranjuje ta esenca pritisk in bolečine in pospešuje slast, s čimur prav mnogo pripomore k ohranitvi in hranitvi telesa. Ker izločuje vse slabe sokove iz telesa, deluje kričistilno in ima radi popolne neškodljivosti prednost pred vsemi drugimi sredstvi tudi po večletni uporabi, ker se pripravila iz najčistejših in izbranih najboljših rastlinskih sokov ter ima prijeten, grenkobno aromatičen okus, vsled česar ga rade zavživajo tudi občutljive osebe, ženske in otroci.
Germanova življenjska esenca bi kot pravo ljudsko in domače sredstvo ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker pogosto obvaruje pred resno boleznijo, ako ni brzo pri roki zdravniške pomoči. Pri nakupu naj se zahteva vedno **Germanova življenjska esenca iz lekarne „Črna orla“ v Belovaru**, ker se dobe tudi druga sredstva s podobnimi imeni, katerih pa nobeno ne dosega dobrote prve. V znamenje pristnosti mora imeti vsaka steklenica v zelenem kartonu popolno ime trdke: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru** (Hrvaško), kamor naj se naslavlja tudi vse pošne pošiljatve. Cena steklenici K 140; po pošti ne manj kot dve steklenici. Za zavijanje 40 v več. Pošilja se po povzetju ali če se denar pošlje naprej. Naslov naj se napiše natančno in razločno. Pojasnila na vprašanja, prospekti in navodila o uporabi zastoj.

Germanovo življenjsko esenco moram trpečemu človeštvu kar najboljše priporočiti, ker sem se večkrat prepečel sam na sebi, kakor tudi pri številnih svojih župljanih, katerim sem jo priporočil, o njenem izbornem učinku.
Dve steklenici Germanove življenjske esence, ki sem jih prejel od Vas, sta mi prav dobro pomagali, pošljite mi še 6 stekel.
Javljam Vam, da sem poskušal že različna sredstva, a nobeno ni imelo zaželenega učinka kot Germanova življenjska esenca.
Prosimo, pošljite mi vnovič 8 steklenic Germanove življenjske esence, ki jo bom najtopleje priporočil vsem trpečim na želodcu. Sedaj sem že na poti popolnega ozdravljenja.
Apolonija Haberl, Semrich pri Peggau, Staj.

Naznanilo!
Tvrška Singer Co., akcijska družba za šivalne stroje
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 4, se uslova naznanjati svojim p. u. od
jema c m tu savnemu p. u. občestvu ep'oh, da se je
brezplačni fečaj za vezenje
v hotelu »pri Maliču« pričel dné 22. t. m. in bo trajal do
10. julija.
Oa enem smo priredili razstavo ob prostem vstopu in prosimo
za študijni obisk.
Veselo štovanje
Singer Co., akcijska družba za šivalne stroje,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.
1088 2-2

Kupi se več sto metrskih stofov
dolгих bukovih drv.
Josip Turk ml. Radeckega cesta 3.
1075 3-2

Imam večjo zalogo
VOZOV
vseh vrst. 1084 3-1
Vozove izdelujem tudi po najnovejši dunajski in pariški modi.
Franc Wisjan, izdelovalec vozov
Ljubljana, Rimska cesta št. 11

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko

616 24-5

sta najbolj koristni
S štedilni mili
za hišno rabo.

Dobivate jih po špecerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila in
čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

1011 52-2

Optični
zavod

K. Pichler

Ljubljana

Jurčičev trg šte. 3.

Kamnosek

IGNACIJ ČAMERNIK

Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. duhovščini in p. n. občinstvu za vsa cerkveno-umetniška in stavbinska dela.

Velika zaloga nagrobnih spomenikov in vsake vrste umetnih marmornatih izdelkov po nizki ceni.

Izdeluje načrte in proračune.

1007 24-3

Zobo= tehniški atelje
Oton Seydl

pri gosp. dr. E. Globočniku v Kranju.

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vravnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Enega ali dva
čvrsta mizarska učenca

sprejme mizarski mojster **L. Widmajer** ob vogalu Resljeve in sv. Petra ceste. Vnanji ima o predn. st.

1074 2-2

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrirani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičnimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 952 52-4

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

v Mariboru (Štaj.),
Gospiska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 180 gld., srebrna rem. ura od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje. Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako ceno.

Domača umetalna steklarija
Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z jamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega

št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana tvrdka z. stavbeno in umetno steklarstvo **AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju z gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotških oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo po gotških pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpajočih — svedoč jasno, da smo dobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zapupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbinska steklarska dela ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

927 52-44

Tovarne za centralno kurjavo a. dr.

Ravnateljstvo: Dunaj VIII., Plaristengasse 38.

Tvornice: Mor. Ostrova in Hainholz.

Zastopstvo v Ljubljani:

Tehniški biró inženier **J. MIKULA**, Mestni trg. 19

Specialne tovarne
za
centralno kurjavo

ventilacijske, sušilne in kopališke naprave

po lastnih in patentiranih sistemih, ustrezajočih vsaki potrebi, za javna industrijska in zasebna poslopja.

Izdelujejo se v veliki množini grelni deli radiatorji, izžarivni aparati pulso-metri, injektorji, zgoščevalni lonci, izločevalci vode in armature.

Specialiteta:

Izvedba sušilnih naprav za keramiško blago in opekarne.

774 12-4

Zdravilnica in vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

—————

Krasna gorska lega, milo podnebje, ni vetrovno. Zdravi se z vodo na vse načine; solnčne in zračne kopeli; tudi z ogljikovo kislino se zdravi, z masažo, telovadbo in elektriko.

Zmerne cene. — Začet. sezone 15. maja. Prospekte pošilja vodstvo.

Dr. Rudolf Raabe,
zdravnik voditelj.

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

priporoča

izvrstno marčno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti.

1009 52-2

Fr. Šupevc

priporoča velečisliti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije, voščene zvitke, izborni med-pitanec koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni veliki ter poceni.

Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosek in suho satojve, po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplotno priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo.

LJUBLJANA,

Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

—————
1012 52-3

Cementnazarezna
strešna opeka

iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.

Trpežnejša in lahknejša streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko

Janko Traun

Izdelovatelj cementnin, Glince pri Ljubljani.

—————
Prva domača
slovenska pivovarna
G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni marčno in na bavarški način

varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem grand prix in 1908 zlato kolajno. 52-3

Ustanovljena leta 1854.

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Vsled razširjenja našega rudnika dobi

150 kopačev (Häuer) in kopačev vajencev

trajen dober zaslužek pod pogojem, da so brez črva, t. j. da niso oboleli na anhylostomiasis. Iz tega razloga ne smejo dotičniki biti preje v delu v rudokopih v Brennbergu (Ogrsko) ali pa na Vestfalskem.

Rudniška uprava premogokopnega društva „Concordia“ v Oelsnitzu v Krkonoših.

1050 3-2

C. H. Weigel, rudniški ravnatelj.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovjših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 19

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Vedno najnovejši

gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbi morete dobiti le pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

1059 100-3

urarju v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

S 1. avgustom se preselim na Dunajsko cesto šte. 20, nasproti kavarni „Europa“, v Hribarjevo hišo.

Prodaja se na obroke. — Stare plošče se zamenjajo.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zagamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo rastle lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gospodu 274 (95)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši

v Ljubljani

v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

23 104-51

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša **K 5.245.845'40.**

Stanje hran. vlog **K 5.089.883'14.** Denarni promet **K 23.806'306'40.** Stanje rez. zaklada **K 98.238'41.**

Varnost hranilnih vlog je tudi zagamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-3

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroji, obhajitine mize, ograje na mirnodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: valjišni zastori in sočnane plahte po najnovšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča

svojo bogato

zalogo

hišne oprave.

Spalne terjedilne [sobe za salone.

Divane vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko.

1564 29

Konkurenca nemožna!

Firma

J. S. BENEDIKT

Ljubljana

na Starem trgu šte. 6.

prodaja zaradi opustitve trgovine na Starem trgu vso zalogo **belega, modnega, modistovskega blaga in krojaških potrebščin**

po izjemoma silno znižanih cenah.

Kdor bi rad kupil ceno in dobro, naj porabi redko priložnost!

Nikogar se ne sili, da kaj kupi!

1073 3-2

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-28

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/4	6	5	4	14	10	8
3/8	8	7	6	14	10	8
1/2	10	8	7	15	13	10
3/4	12	11	10	20	18	16
1	15	14	12	24	22	19
1 1/4	18	16	15	28	24	22
1 1/2	20	18	16	40	30	26
1 3/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/4	36	32	26			
3/8	52	45	42			
1/2	72	62	56			
3/4	110	100	90			
1	—	16	—			
1 1/4	—	19	—			

Fileri od 1/4 do 1/2 čevljev K — 54
Trami " 1/4 " 10/12 " " — 70

JOSIP MAKOVEC

založnik avst. državnih
zveze c. kr. uradnikov
819 12-7

slikarski in plesarski mojster c. kr. državne železnice, si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je premetil svojo obrt z Brega št. 20 v

Kolodvorske ulice št. 6
v Ljubljani,

ter se priporoča v najzanesljivejšo izvršitev vseh del, ki spadajo v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega slikarstva in slikarstva napisov.

Specijalist za flodranje, posne-
manje lesne barve in moderno
slikanje sob.

Zaloga vseh vrst firneža, laka in barv.

MOTORI Patent Adam

so najcenejši go-
nilna moč za
kmetijstvo, obrt-
nije, mline in žage,

katerim voda primanjkuje; čez 4000
že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4—5
vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalnik za kose, cena 8 K za komad.
Mlatilnice, gepeljni slamoreznice in
klinje najboljših vrst se dobé v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-27 Filijalka

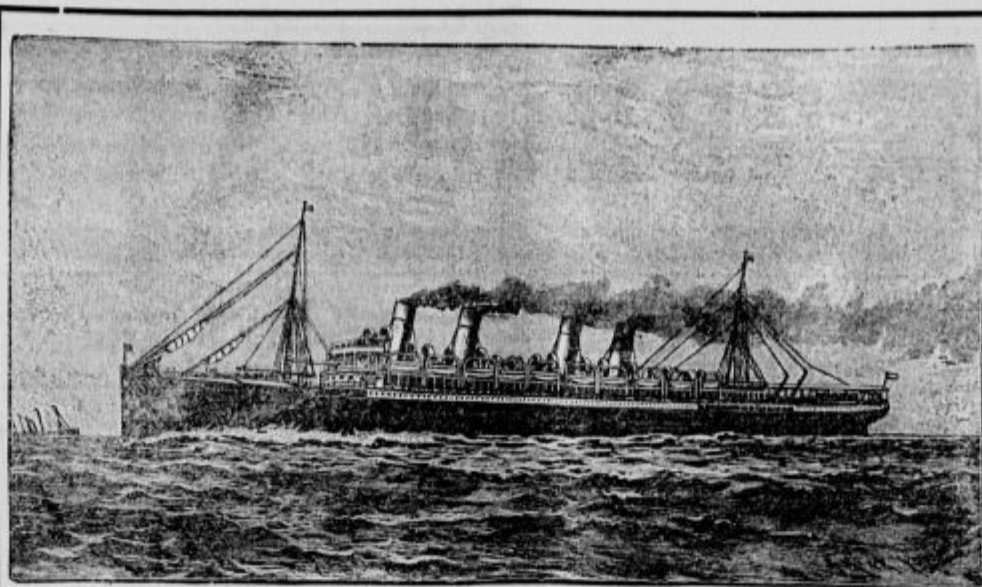
Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različ-
nega papirja, trgovskih in po-
slovnih knjig, šolskih zvezkov,
beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za
ljudske šole, nastenske table za
ljudske šole, molitvenike v raznih
vezeh, kipe slovenskih literatov,
razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

Zopet znižane cene! **65 gld.**

Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene amerik. železnic.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30-22

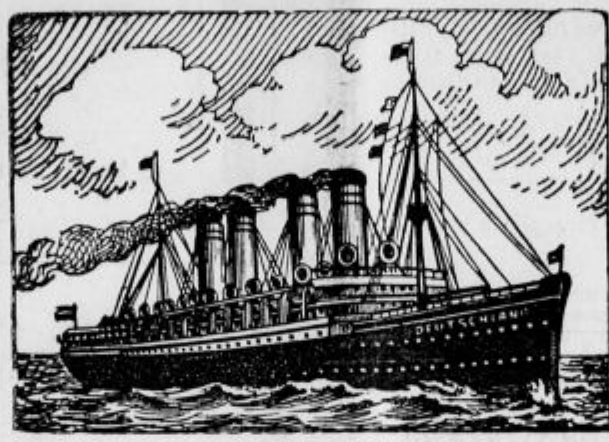
nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Sedaj gld.

70

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko.

**Iz Ljubljane
v Novi-York**

samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu
v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, Califor-
nija itd. toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški že-
leznici; s priznato najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-40

Preje gld.

105

Ravno ista
vožnja in po-
strežba
kakor preje.

Gamaše, galoše.

Zaloga obuval

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

1335 52-36

Tovarna za kruh in pecivo

I. I. Kantz - a

v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mešani kruh, pecivo h kavi, bričoe, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1015 52-3

Na dan štirikrat sveže pe-
civo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Rumbersko, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni
prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Švicarske vezenine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8. 809 52-9

Pri nakupovanju
= suknenega =
in manufakturnega
= blaga =
se opozarja na trvdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

196 52-19

Velika zaloga
suknenih ostankov.

MAGGI-JEVA ZABELA

Je edino in staroznano sredstvo, da se pripravi slabim juham, omakam, ragu, sočivju itd. v hipu nepr. čakovano močan in prijeten okus. — Zelo izdatno, zato naj se ne odda preveč!

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonialnega blaga in delikates pa dišav.

Steklenica od 50 v više.

909

Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

☛ **železolivarna,** ☛

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne krleže, kotle, peči, vrne klopi, mize, stebre, trombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-27

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/4, 1/2 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pōde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50-34

Oljnatih barv, priznane najboljše. Oljnatih barv v tubah, g. dr. Set. O. Feida.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega, z jamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja

v Ljubljani.

Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 20

delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fōtelje, vrtno stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

☛ Stole za krčmarje po 2 kroni. ☛

Na željo pošlje tvrdka **najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami**, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbi od 24 kr. do 1 gld.

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške obleke, poslednje se opusti in razproda. Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilenega, perilnega blaga in zeirja, najboljše kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej 120 gld., sedaj 65 gld.

Smirnske imit. preproge

po tri metre dolge, sedaj 5'90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v tvrdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.

1010 52-3

Zahtevajte pri nakupu

671 60-15

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je

☛ **z jamčeno čisto** ☛
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Nakup in prodaja
vsa vrstna državna papirja, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za izgube pri šrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobitka. — Promene za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doslej kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih.
134 345